

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η υπηρεσία του Παγκόσμιου Ιστού

Μαθήματα

Μάθημα 3.1:	Εισαγωγή
Μάθημα 3.2:	Φυλλομετρητές
Μάθημα 3.3:	Μηχανές αναζήτησης
Μάθημα 3.4:	Οργάνωση χρήσιμων διευθύνσεων
Μάθημα 3.5:	Οπτικά εργαλεία συγγραφής ιστοσελίδων
Μάθημα 3.6:	Καθημερινές δραστηριότητες
Μάθημα 3.7:	Απόκτηση λογισμικού από το Διαδίκτυο

Κεφάλαιο 3: Η υπηρεσία του Παγκόσμιου Ιστού

✓ Σκοπός

Στο κεφάλαιο αυτό αναλύεται η δομή και η λειτουργία του Παγκόσμιου Ιστού. Παρουσιάζεται ένα λογισμικό πλοήγησης στον Παγκόσμιο Ιστό και δίνονται οι τρόποι αναζήτησης και οργάνωσης χρήσιμων ιστοσελίδων σ' αυτόν. Τέλος, με τη χρήση ενός εργαλείου, του *FrontPage Express*, γίνεται μια εισαγωγή στην οπτική συγγραφή ιστοσελίδων.

✓ Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του κεφαλαίου αυτού οι μαθητές θα πρέπει να μπορούν:

- Να χρησιμοποιούν ένα βασικό λογισμικό πλοήγησης στο Διαδίκτυο.
- Να γνωρίζουν όλες τις έννοιες που αναφέρονται στη χρήση του.
- Να δημιουργούν κάποιες πρώτες παρουσιάσεις στον Παγκόσμιο Ιστό.

✓ Προερωτήσεις

1. Γνωρίζεις τι είναι ο Παγκόσμιος Ιστός;
2. Γνωρίζεις το ρόλο του λογισμικού πλοήγησης στο Διαδίκτυο;
3. Χρησιμοποιείς μηχανές αναζήτησης στον Παγκόσμιο Ιστό;
4. Δημιουργήσες ιστοσελίδες με τη χρήση οπτικών εργαλείων;
5. Γνωρίζεις τις δραστηριότητες που καλύπτει η υπηρεσία *www* του Διαδικτύου;

Μάθημα 3.1: Εισαγωγή

Η υπηρεσία *www* ξεκίνησε το 1989, από ερευνητές της φυσικής στο κέντρο CERN (*Collective of European High-Energy Physics Researchers*), σε μια προσπάθεια δημιουργίας ενός συστήματος που θα παρείχε πληροφορίες οι οποίες θα βρίσκονταν όχι συγκεντρωμένες σε έναν υπολογιστή αλλά θα ήταν διάσπαρτες σε διάφορους υπολογιστές του Διαδικτύου.

Ο **Παγκόσμιος Ιστός Πληροφοριών** (*WWW: World Wide Web*) είναι μία από τις νεότερες υπηρεσίες πληροφόρησης στο Διαδίκτυο. Λειτουργεί με τη βοήθεια των ιστοσελίδων που βρίσκονται στους σταθμούς εξυπηρέτησης. Αποτελεί την κινητήρια δύναμη του Διαδικτύου, παρέχοντας ένα γραφικό και εύκολο στη χρήση περιβάλλον, ικανό για μια δυναμική παροχή πληροφοριών. Η υπηρεσία *www* παρέχει πληροφορίες που περιλαμβάνουν κείμενο, γραφικά υψηλής ανάλυσης, ήχο, ακόμη και κινούμενη εικόνα. Βασίζεται στην τεχνολογία **Υπερκειμένου** (*Hypertext*) και στο πρωτόκολλο **HTTP** (*HyperText Transfer Protocol*). Η νέα αυτή θεώρηση επιτρέπει να εμφανίζονται πρόσθετες πληροφορίες πάνω σε επιλεγμένες περιοχές της οθόνης μόνο με τη χρήση του ποντικιού. Οι περιοχές αυτές μπορούν να συνδέονται με άλλες των οποίων οι πληροφορίες συσχετίζονται με τις τρέχουσες και οι οποίες μπορεί να βρίσκονται στον ίδιο ή σε άλλους υπολογιστές. Επομένως, οι **σύνδεσμοι** (*links*), γνωστοί και ως **ενεργά σημεία επιλογής** (*hot spots*), διαμορφώνουν έναν παγκόσμιο ιστό από συσχετιζόμενες πληροφορίες ιστοσελίδων, οι οποίες μπορεί να είναι καταχωρισμένες σε οποιοδήποτε σύστημα υπολογιστών στον κόσμο που ο χρήστης μπορεί να προσπελάσει με οποιαδήποτε σειρά επιθυμεί.

Η **δομή** του Παγκόσμιου Ιστού πληροφοριών περιγράφει τις πληροφορίες που υπάρχουν καταχωρισμένες σε διάφορους υπολογιστές του Διαδικτύου και οι οποίες έχουν μορφοποιηθεί με την χρήση κατάλληλου λογισμικού. Οι πληροφορίες αυτές με τη μορφοποίηση που λαμβάνουν συνιστούν τις **ιστοσελίδες** του Παγκόσμιου Ιστού.

Οι ιστοσελίδες δημιουργούνται από αυτούς που ενδιαφέρονται να παρουσιάσουν πληροφορίες στο δίκτυο. Σ' αυτό το πλαίσιο, ο χρήστης μπορεί όχι μόνο να λάβει, αλλά και να δώσει πληροφορίες. Οι ιστοσελίδες μπορούν να αποτελούν την οθόνη πρόσβασης σε κάποιο ηλεκτρονικό κατάστημα ή σε επιχειρησιακές εφαρμογές που συνδέονται με σχεσιακές βάσεις δεδομένων ή στα κεντρικά συστήματα μιας επιχείρησης.

Η αναζήτηση και η ανάγνωση των ιστοσελίδων γίνεται μέσα από εφαρμογές λογισμικού που ονομάζονται **φυλλομετρητές** (*browsers*).

Οι πιο γνωστοί φυλλομετρητές είναι ο **Netscape Navigator** και ο **Microsoft Internet Explorer**.

Παράδειγμα I

Ένας χρήστης του *www* που διαθέτει φυλλομετρητή μπορεί, πληκτρολογώντας τη διεύθυνση της ιστοσελίδας που θέλει να επισκεφτεί, να φέρνει στην οθόνη του υπολογιστή του το περιεχόμενο της ιστοσελίδας που τον ενδιαφέρει. Αν ο επισκέπτης μιας ιστοσελίδας επιλέξει έναν από τους συνδέσμους της, τότε αυτός μεταφέρεται στα περιεχόμενα κάποιας άλλης ιστοσελίδας του Διαδικτύου. Οι ιστοσελίδες που επιτρέπουν τη μεταφορά του επισκέπτη από ιστοσελίδα σε ιστοσελίδα, χρησιμοποιώντας πολλές φορές για συνδέσμους εικόνες, είναι γραμμένες σε μία προκαθορισμένη γλώσσα μορφοποίησης ή σήμανσης που καλείται **HyperText**.

Markup Language (*HTML*).

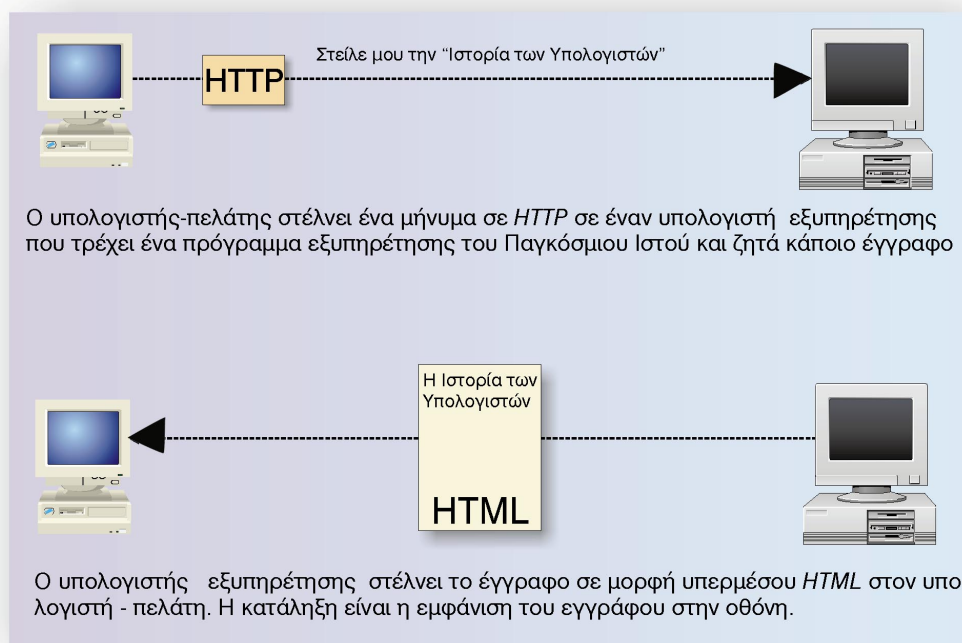
Οι υπολογιστές που συνδέονται στο Διαδίκτυο μέσω της υπηρεσίας του Παγκόσμιου Ιστού, χωρίζονται, ανάλογα με τη λειτουργία τους, σε δύο κατηγορίες: στους υπολογιστές που δημοσιεύουν πληροφορίες στο Διαδίκτυο υπό μορφή ιστοσελίδων και ονομάζονται **υπολογιστές εξυπηρέτησης του Παγκόσμιου Ιστού** (*web servers*), και στους υπολογιστές μέσω των οποίων οι χρήστες του Διαδικτύου αποκτούν πρόσβαση στις δημοσιευμένες πληροφορίες και ονομάζονται **υπολογιστές - πελάτες του Παγκόσμιου Ιστού** (*web clients*).

Οι **σύνδεσμοι** είναι λέξεις, φράσεις, σύμβολα, εικόνες ή εικονίδια, που, όταν επιλεγουν από το χρήστη, τον μεταφέρουν αυτόματα σε άλλο σημείο της ίδιας σελίδας ή σε άλλη σελίδα, η οποία μπορεί να βρίσκεται στον ίδιο υπολογιστή ή σε άλλον, σε οποιοδήποτε σημείο του κόσμου.

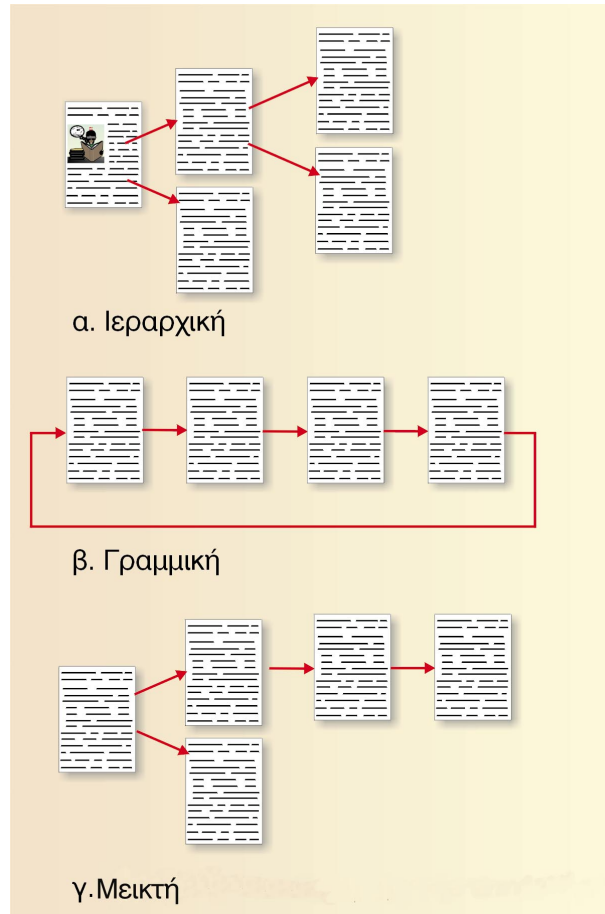
Η υπηρεσία World Wide Web δίνει τη δυνατότητα ενιαίας πρόσβασης σε πληροφορίες πολυμέσων, δηλαδή όχι μόνο σε πληροφορίες κειμένων, αλλά και σε πληροφορίες που περιέχουν ήχο, εικόνα, κινούμενη εικόνα, βίντεο κτλ.

Σχήμα 3.1: Οι υπολογιστές στον Παγκόσμιο Ιστό.

Στο σχήμα 3.1 φαίνεται η σχέση ανάμεσα στους υπολογιστές εξυπηρέτησης και στους υπολογιστές πελάτες. Επομένως:

- ✓ **Υπολογιστής πελάτης του Παγκόσμιου Ιστού** (*web client*) είναι ο υπολογιστής μαζί με το λογισμικό φυλλομετρητή (*Netscape* ή *Internet Explorer*).
- ✓ **Υπολογιστής εξυπηρέτησης του Παγκόσμιου Ιστού** (*web servers*) είναι ο υπολογιστής μαζί με το λογισμικό, το οποίο επιτρέπει σε άλλους υπολογιστές να παραλαμβάνουν αντίγραφα ιστοσελίδων που βρίσκονται σ' αυτόν.
- ✓ **Τοποθεσία web** (*web site*) είναι ένα σύνολο απο ιστοσελίδες που βρίσκονται σε έναν υπολογιστή εξυπηρέτησης του Παγκόσμιου Ιστού.

Σχήμα 3.2: Δομή ιστοσελίδων.

Τα τρία μέρη του *URL* είναι το πρωτόκολλο που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένη υπηρεσία (*http*, *ftp*, *telnet*, *news*, *gopher*), το όνομα υπολογιστή εξυπηρέτησης και το όνομα μονοπατιού προς το ζητούμενο κείμενο.

- ✓ **Παρουσίαση στον web** είναι ένα σύνολο από ιστοσελίδες με συγκεκριμένο θεματικό περιεχόμενο (π.χ. αφορούν τις ιστοσελίδες ενός συγκεκριμένου σχολείου). Η δομή των ιστοσελίδων μιας παρουσίασης μπορεί να είναι ιεραρχική, γραμμική ή μεικτή, όπως φαίνεται στο σχήμα 3.2.

Για την εύρεση πόρων (π.χ. κειμένων, εικόνων κτλ.) στο *www*, χρησιμοποιείται ένα μορφότυπο (*format*) αναφοράς που ονομάζεται **Ενιαία Θέση Πόρου** (*URL: Uniform Resource Locator*).

Η μορφή του *URL* στον Παγκόσμιο Ιστό είναι συνήθως η ακόλουθη:

Όπως φαίνεται στο μορφότυπο:

- ✓ Το πρώτο συνθετικό υποδηλώνει το πρωτόκολλο της υπηρεσίας του Διαδικτύου που είναι το *http*.
- ✓ Το δεύτερο συνθετικό υποδηλώνει συνήθως την υπηρεσία **www**, δηλαδή τον Παγκόσμιο Ιστό. Το **<servername>** είναι το όνομα του υπολογιστή εξυπηρέτησης ιστοσελίδων. Το **.ext** υποδηλώνει συνήθως τη χώρα στην οποία βρίσκεται ο υπολογιστής εξυπηρέτησης (π.χ. είναι gr για την Ελλάδα, uk για την Αγγλία κ.ο.κ.) ή την κατηγορία των πληροφοριών (π.χ. com για πληροφορίες εμπορικού περιεχομένου, gov για πληροφορίες κυβερνητικού περιεχομένου, edu για πληροφορίες εκπαιδευτικού περιεχομένου κτλ.).
- ✓ Τέλος, το **<path>**, που είναι προαιρετικό, δείχνει τη διαδρομή φακέλων/υποφακέλων που πρέπει να ακολουθήσει ο χρήστης, για να βρεί μια συγκεκριμένη σελίδα, την οποία δημοσιεύει ο συγκεκριμένος υπολογιστής εξυπηρέτησης. Αν δε δηλωθεί διαδρομή, τότε ο χρήστης θα μεταφερθεί στη σελίδα που έχει οριστεί στο συγκεκριμένο υπολογιστή εξυπηρέτησης ως **πρώτη ή αρχική σελίδα (Home Page)**.

Από τα παραπάνω γίνεται φανερό ότι τα δύο πρώτα συνθετικά είναι συνήθως κοινά για όλα τα *URL* του Παγκόσμιου Ιστού.

Παράδειγμα II

Ορισμένα παραδείγματα ενιαίων θέσεων πόρων είναι τα ακόλουθα:

`ftp://ftp.cs.clemson.edu/pub`

`news://comp.infosystems.www`

`telnet://cs.clemson.edu`

`http://www.pi-schools.gr`

`ftp://ftp.ntua.gr`

Λέξεις που πρέπει να θυμάσαι

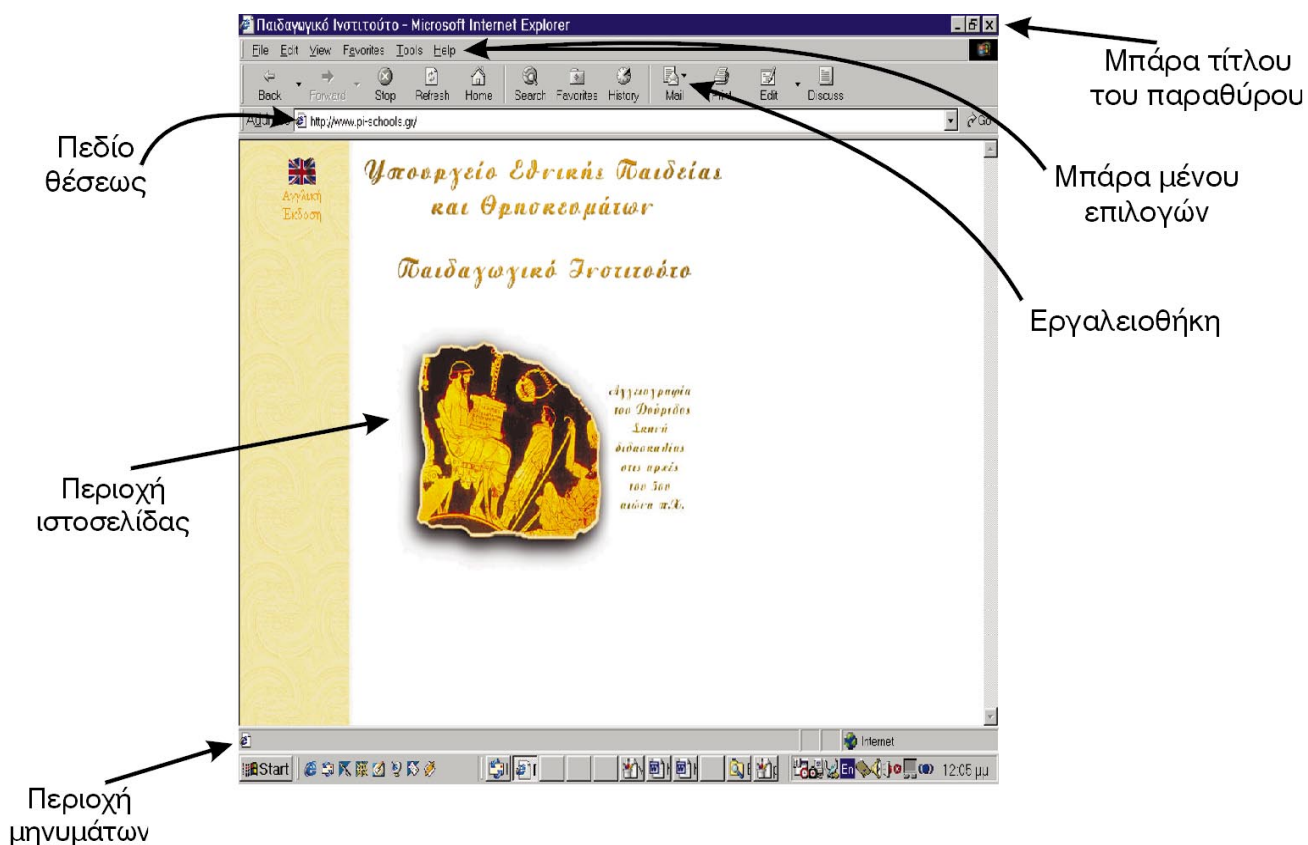
Παγκόσμιος Ιστός Πληροφοριών, Υπερκείμενο Πρωτόκολλο *HTTP*, σύνδεσμος, ενεργό σημείο επιλογή, ιστοσελίδα φυλλομετρητή, υπολογιστής εξυπηρέτησης Παγκόσμιου Ιστού, Υπολογιστής - Πελάτης του Παγκόσμιου Ιστού, Ενιαία Θέση Πόρου (*URL*).

Μάθημα 3.2: Φυλλομετρητές

3.2.1 Βασικές Λειτουργίες

Η ενεργοποίηση ενός φυλλομετρητή σε περιβάλλον *Windows* γίνεται με την επιλογή του εικονιδίου του από την επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή. Συνήθως, η ενέργεια αυτή έχει ως αποτέλεσμα την ανάκτηση μιας συγκεκριμένης ιστοσελίδας (σχήμα 3.3). Όταν ο χρήστης επιλέξει ένα σύνδεσμο, το πρόγραμμα αναλαμβάνει τη μεταφορά και την εμφάνιση του αντίστοιχου υπερκειμένου από τη θέση κάποιου άλλου υπολογιστή εξυπηρέτησης στον υπολογιστή του χρήστη - πελάτη. Προκειμένου να γίνει φανερή η επιλογή ενός συνδέσμου από το χρήστη, διαφοροποιείται το χρώμα εμφάνισης του συνδέσμου πάνω στην οθόνη του υπολογιστή.

Σχήμα 3.3: Ο φυλλομετρητής *Internet Explorer*.

Στις περισσότερες περιπτώσεις η κύρια οθόνη των πιο γνωστών φυλλομετρητών περιλαμβάνει τα παρακάτω βασικά τμήματα:

1. **Μπάρα τίτλου του παραθύρου (window title bar):** Εμφανίζει τον τίτλο ή το URL του τρέχοντος υπερκειμένου.
2. **Κύριο μενού επιλογών (main menu):** Επιτρέπει την ενεργοποίηση του συνόλου των επιλογών του προγράμματος.
3. **Εργαλειοθήκη (toolbar):** Περιέχει πλήκτρα για την ενεργοποίηση των σημαντικότερων λειτουργιών του φυλλομετρητή. Για παράδειγμα, τα πλήκτρα της εργαλειοθήκης που επιτελούν τις βασικές λειτουργίες των φυλλομετρητών έχουν ληφθεί από τους δύο δημοφιλέστερους φυλλομετρητές του περιβάλλοντος των Windows, δηλαδή τον **NN (Netscape Navigator)** και τον **IE (Internet Explorer)**.

Βασικές λειτουργίες των φυλλομετρητών (IE, NN)	
Πλήκτρο	Λειτουργία
Πίσω (Back)	Επιστροφή στο προηγούμενο υπερκείμενο (ιστοσελίδα) που επισκεφτήκατε.
Εμπρός (Forward)	Ανάκτηση της επόμενης ιστοσελίδας (αν υπάρχει).
Αρχική (Home)	Ανάκτηση της ιστοσελίδας που έχει καθοριστεί ως αρχική σελίδα του υπολογιστή του χρήστη από τα μενού: <i>Options – General Preferences – Appearance (NN)</i> ή <i>Tools – Internet Options – General-Address (IE)</i> .
Επαναφόρτωση (Reload (NN))	Επανάκτηση της τρέχουσας ιστοσελίδας από τον υπολογιστή εξυπηρέτησης ιστοσελίδων που έχει την πλέον ενημερωμένη έκδοση της τρέχουσας ιστοσελίδας.
Ανανέωση (Refresh (IE))	
Εκτύπωση (Print)	Εκτύπωση της τρέχουσας ιστοσελίδας.
Διακοπή (Stop)	Διακοπή της μεταφοράς της ιστοσελίδας από τον απομακρυσμένο υπολογιστή εξυπηρέτησης ιστοσελίδων στον τοπικό μας υπολογιστή.
Αναζήτηση (Search)	Ενεργοποιεί τη διαδικασία αναζήτησης στον παγκόσμιο ιστό.
Σελιδοδείκτες (Bookmarks (NN))	Ενεργοποιεί τη διαδικασία της οργάνωσης αλλά και της χρήσης των Διαδικτυακών διευθύνσεων (URLs) του Παγκόσμιου Ιστού που ενδιαφέρουν το χρήστη.
Αγαπημένα (Favorites (IE))	

4. **Πεδίο θέσης:** Το πεδίο αυτό εμφανίζει το *URL* του τρέχοντος υπερκείμενου και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον καθορισμό του *URL* του υπερκείμενου στο οποίο επιθυμούμε να μεταβούμε στη συνέχεια. Στον *NN* η ετικέτα του πεδίου εμφανίζει την ένδειξη **θέση / πήγαινε στο** (*Location / go to*), ενώ στον *IE* την ένδειξη **Διεύθυνση** (*Address*). Στην περίπτωση του *NN*, αν πατήσουμε το **<Enter>**, το πρόγραμμα ανακτά το υπερκείμενο που καθορίσαμε στο πεδίο *Go to* και αλλάζει την ένδειξη της ετικέτας σε *Location*. Ανάλογη λειτουργία έχει και το πεδίο *Address* του *IE*.
5. **Περιοχή ιστοσελίδας:** Στην περιοχή αυτή εμφανίζεται το τρέχον υπερκείμενο. Το υπερκείμενο αυτό καθορίζεται από τη *URL* διεύθυνση που έχουμε εισαγάγει στο πεδίο *Location* ή *Address*. Όταν το υπερκείμενο ξεπερνά το μέγεθος της περιοχής σελίδας, εμφανίζονται κάθετες και οριζόντιες κυλιόμενες μπάρες που μας επιτρέπουν να δούμε όλο το εύρος του υπερκείμενου.
6. **Περιοχή μηνυμάτων κατάστασης:** Η περιοχή **μηνυμάτων κατάστασης** (*Status message area*) εμφανίζει κείμενο που περιγράφει το *URL* του τρέχοντος υπερκείμενου ή την πρόοδο της μεταφοράς ενός υπερκείμενου από τον υπολογιστή εξυπηρέτησης στον υπολογιστή του χρήστη. Όταν ο δρομέας του ποντικιού βρίσκεται πάνω από ένα σύνδεσμο ή μια εικόνα που αποτελεί σύνδεσμο ή ακόμη πάνω από μια εικόνα με επιμέρους περιοχές συνδέσμων, τότε η περιοχή αυτή εμφανίζει το *URL* του αντίστοιχου συνδέσμου.

Παράδειγμα I

Η σύνδεση με τον υπολογιστή εξυπηρέτησης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και η αποθήκευση ενός υπερκείμενου στον υπολογιστή μας γίνεται ως εξής:

Στην κύρια οθόνη του φυλλομετρητή στο πεδίο *Location* (ή *Διεύθυνση-Address*) γράφουμε τη διεύθυνση *www.pi-schools.gr* και πατάμε **<Enter>**. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την ανάκτηση και την εμφάνιση στην περιοχή σελίδας του φυλλομετρητή ενός υπερκείμενου που αποτελείται από κείμενο, εικόνες και συνδέσμους. Πατώντας με το ποντίκι πάνω σε ένα σύνδεσμο ανακτούμε το υπερκείμενο το οποίο καθορίζει ο σύνδεσμος. Το υπερκείμενο το οποίο ανακτάται αποθηκεύεται σε φάκελο του τοπικού μας δίσκου, ο οποίος για το περιβάλλον των *Windows* είναι: *\Windows \Temporary Internet Files*.

3.2.2 Ρυθμίσεις φυλλομετρητή

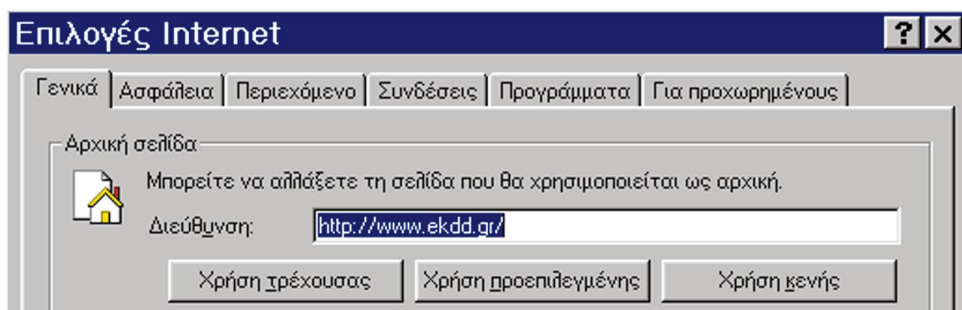
Γενικά, οι ρυθμίσεις που μπορούν να γίνουν σε ένα φυλλομετρητή (*IE*) είναι οι εξής:

- ✓ Ορίζεται ποια ιστοσελίδα θα εμφανίζεται πρώτη όταν ενεργοποιείται ο φυλλομετρητής. Η ιστοσελίδα αυτή είναι η σελίδα στην οποία μεταφερόμαστε, αν επιλέξουμε τη λειτουργία *Αρχική* (*Home*) του φυλλομετρητή (*IE*).

Όπως φαίνεται και στο σχήμα 3.3α, η ρύθμιση γίνεται ως εξής:

Εργαλεία (*Tools*) → **Επιλογές Internet** (*Internet Options*) → Απο την καρτέλα **Γενικά** συμπλήρωση του πεδίου **Διεύθυνση** (*home page*).

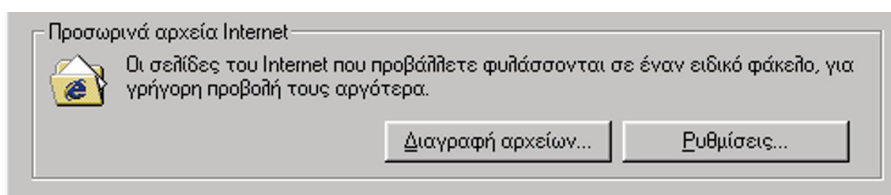

Σχήμα 3.3α: Ορισμός αρχικής σελίδας.

- ✓ Ορίζεται ότι το περιεχόμενο των ιστοσελίδων που επισκεπτόμαστε θα αποθηκεύεται σε συγκεκριμένο φάκελο του υπολογιστή μας και δε θα καταλαμβάνει χώρο περισσότερο από αυτόν που θα έχουμε προσδιορίσει.

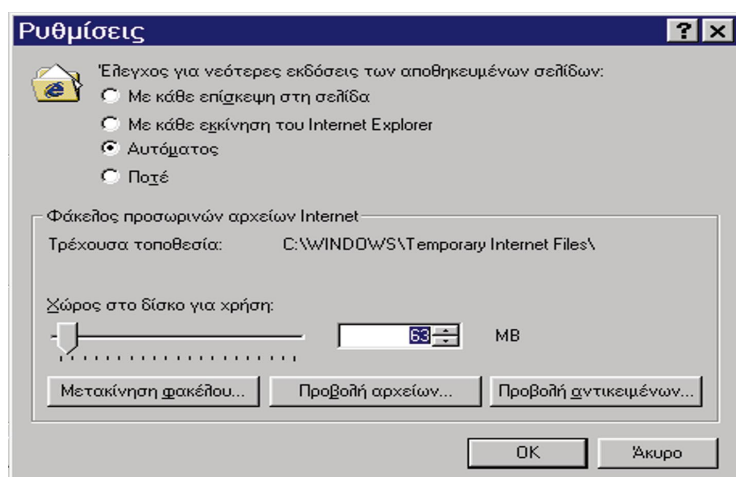
Όπως φαίνεται και στο σχήμα 3.3β η ρύθμιση γίνεται ως εξής:

Εργαλεία (Tools) → Επιλογές Internet (Internet Options) → Απο την καρτέλα Γενικά ενεργοποίηση του κουμπιού ρυθμίσεις (settings).

Σχήμα 3.3β: Ενεργοποίηση της λειτουργίας των ρυθμίσεων.

Η ενεργοποίηση του κουμπιού ρυθμίσεις θα προκαλέσει την εμφάνιση της οθόνης του σχήματος 3.3γ.

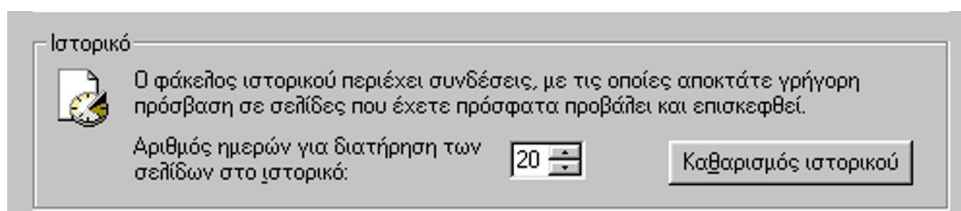
Σχήμα 3.3γ: Προσδιορισμός φακέλου αποδέκτη καθώς και της μέγιστης χωρητικότητάς του.

Απο την οθόνη του σχήματος 3.3γ μπορούμε να αλλάξουμε τον φάκελο αποδέκτη των σελίδων που επισκεπτόμαστε, όπως, επίσης, και τη μέγιστη χωρητικότητά του.

- ✓ Προσδιορίζεται ο αριθμός των ημερών που θα διατηρούνται στον υπολογιστή μας οι Διαδικτυακές διευθύνσεις (URLs) των ιστοσελίδων τις οποίες επισκεπτόμαστε.

Η ρύθμιση γίνεται, όπως φαίνεται και στο σχήμα 3.3δ, με την επιλογή:

Εργαλεία(Tools) → Επιλογές internet(Internet Options) → Απο την καρτέλα Γενικά συμπλήρωση του πεδίου με την ένδειξη Αριθμός για διατήρηση σελίδων στο ιστορικό.

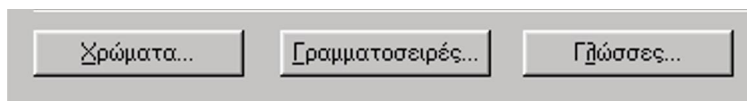

Σχήμα 3.3δ: Προσδιορισμός ημερών διατήρησης ιστοσελίδων στον υπολογιστή.

- ✓ Ορίζεται το χρώμα που θα έχουν το κείμενο, το φόντο, οι σύνδεσμοι που έχουμε επισκεφτεί, όπως και οι σύνδεσμοι που δεν έχουμε επισκεφτεί, στην τρέχουσα ιστοσελίδα μας. Επίσης, μπορούμε να ορίσουμε τη γραμματοσειρά η οποία θα χρησιμοποιηθεί στις ιστοσελίδες που δεν έχουν ενσωματώσει συγκεκριμένη γραμματοσειρά.

Όπως φαίνεται και στο σχήμα 3.3ε, οι ρυθμίσεις αυτές γίνονται ως εξής:

Εργαλεία(Tools) → Επιλογές internet(Internet Options) → Από την καρτέλα Γενικά και με ενεργοποίηση με του κουμπιού χρώματα(colors) ή με ενεργοποίηση του κουμπιού γραμματοσειρές (Fonts).

Σχήμα 3.3ε: Διαμόρφωση χρωμάτων και γραμματοσειρών.

Λέξεις που πρέπει να θυμάσαι

Φυλλομετρητής, περιοχή θέσης, περιοχή ιστοσελίδας, περιοχή μηνυμάτων κατάστασης, ρυθμίσεις.

Μάθημα 3.3: Μηχανές αναζήτησης

Οι **μηχανές αναζήτησης** (*Search Engines*) είναι υπολογιστές εξυπηρέτησης εφοδιασμένοι με κατάλληλα προγράμματα τα οποία επιτρέπουν στο χρήστη να αναζητήσει πληροφορίες που υπάρχουν στις ιστοσελίδες των άλλων υπολογιστών εξυπηρέτησης του Διαδικτύου. Υπάρχουν επίσης και οι **μηχανές μετα-αναζήτησης** (*MetaSearch Engines*) οι οποίες αναζητούν την πληροφορία σε κάποιες από τις μηχανές αναζήτησης.

Υπάρχουν αρκετές μηχανές αναζήτησης στο Διαδίκτυο από τις οποίες περισσότερο γνωστές είναι οι *AltaVista*, *Infoseek*, *Lycos*, *Excite* κτλ. Ελληνικές μηχανές αναζήτησης είναι οι *Phantis*, *GreeK Explorer*, *In*, κ.α., οι οποίες αναζητούν πληροφορίες με ελληνικό περιεχόμενο σε τοποθεσίες της Ελλάδας ή του εξωτερικού.

Η **γλώσσα των μηχανών αναζήτησης** ονομάζεται Boolean και βασίζεται στο ανάλογο σύστημα λογικής που αναπτύχθηκε κατά το 19ο αιώνα. Οι τελεστές που χρησιμοποιούνται είναι οι: AND, OR, NOT (AND NOT) και NEAR.

Τελεστές αναζήτησης

AND:	Αναλαμβάνει να εμφανίσει στον κατάλογο αποτελεσμάτων τις σελίδες εκείνες που περιέχουν ταυτόχρονα όλες τις λέξεις-κλειδιά που πληκτρολογήθηκαν (π.χ. cd AND dvd).
OR:	Χρησιμοποιείται στην εμφάνιση σελίδων που περιέχουν τουλάχιστον μία από τις λέξεις κλειδιά (π.χ. cd. OR dvd).
NOT (AND NOT):	Χρησιμοποιείται, προκειμένου να μην εμφανιστούν στον κατάλογο των αποτελεσμάτων σελίδες που περιέχουν συγκεκριμένες λέξεις κλειδιά (π.χ. cd AND NOT dvd).
NEAR	Όταν χρησιμοποιούμε τον τελεστή NEAR μεταξύ δύο όρων που αποτελούν λέξεις κλειδιά, θα ανακτηθούν σελίδες που περιέχουν αυτούς τους όρους οι οποίοι μπορεί να βρίσκονται σε κάποια απόσταση μεταξύ τους (π.χ. Medical NEAR Informations).
+, -	Οι τελεστές (σύμβολα) + και - σε πολλές μηχανές αναζήτησης υποκαθιστούν τους τελεστές AND και NOT αντίστοιχα (π.χ. + Medical + Informatics).

Στη συνέχεια, θα αναφερθούμε ειδικότερα στις μηχανές αναζήτησης *AltaVista*, *Excite*, *Infoseek*, *Phantis* και *In* προκειμένου να δώσουμε κάποια ιδιαίτερα στοιχεία τους.

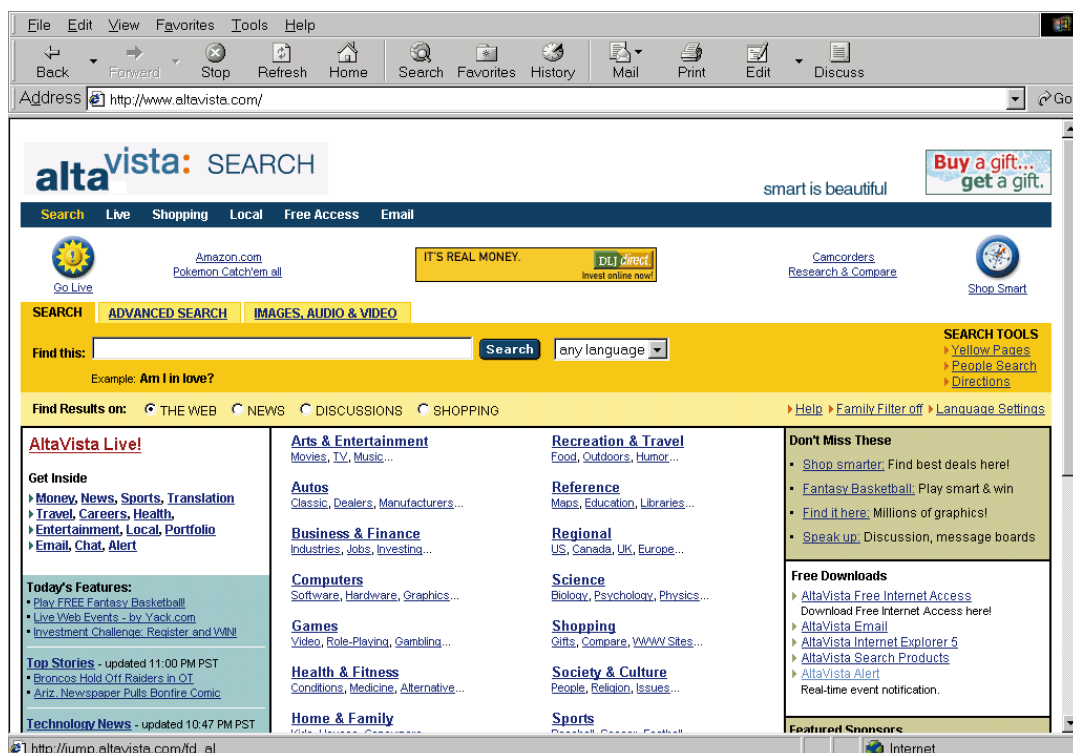
Η αναζήτηση γίνεται με τον ορισμό λέξεων κλειδιών ή και πιο περίπλοκων εκφράσεων αναζήτησης. Αυτό που επιστρέφεται είναι μια λίστα με συνδέσμους υπερ-κειμένου (*hypertext links*) προς τους πόρους - ιστοσελίδες που ικανοποιούν τα κριτήρια αναζήτησης που τέθηκαν.

Με χρήση των παρενθέσεων δίνεται η δυνατότητα για δημιουργία εκφράσεων σύνθετων αναζητήσεων.

Παράδειγμα I: Altavista

- ✓ URL:
http://www.altavista.com
- ✓ Γενικά:
Σήμερα, ο αριθμός των ιστοσελίδων που ευρετηριάζονται προσεγγίζει τα 250.000.000
- ✓ Λογική αναζήτησης και σύνταξης:
Η *Altavista* υποστηρίζει τη χρήση όλων των τελεστών Boolean (AND, NOT, OR), όπως και του τελεστή εγγύτητας (*Proximity*) NEAR, ο οποίος αναζητά σελίδες όπου οι λέξεις- κλειδιά βρίσκονται σε απόσταση έως και δέκα λέξεων μεταξύ τους. Ο τελεστής OR είναι ο εξ ορισμού (*default*) τελεστής.
- ✓ Ειδικά χαρακτηριστικά:
Η μηχανή αναζήτησης *Altavista* θεωρεί ότι αυτό που περιέχεται μέσα σε εισαγωγικά πρέπει να αναζητηθεί αυτούσιο. Σε περίπτωση που η αναζήτηση ξεκινά με λέξη της οποίας το πρώτο γράμμα είναι κεφαλαίο, η μηχανή θα αναζητήσει μόνο τη λέξη αυτή, ενώ, όταν το πρώτο γράμμα της λέξης είναι πεζό, η μηχανή θα αναζητήσει τη λέξη τόσο με πεζό όσο και με κεφαλαίο γράμμα.

Σχήμα 3.4: Η μηχανή αναζήτησης Altavista

Παράδειγμα II: Excite

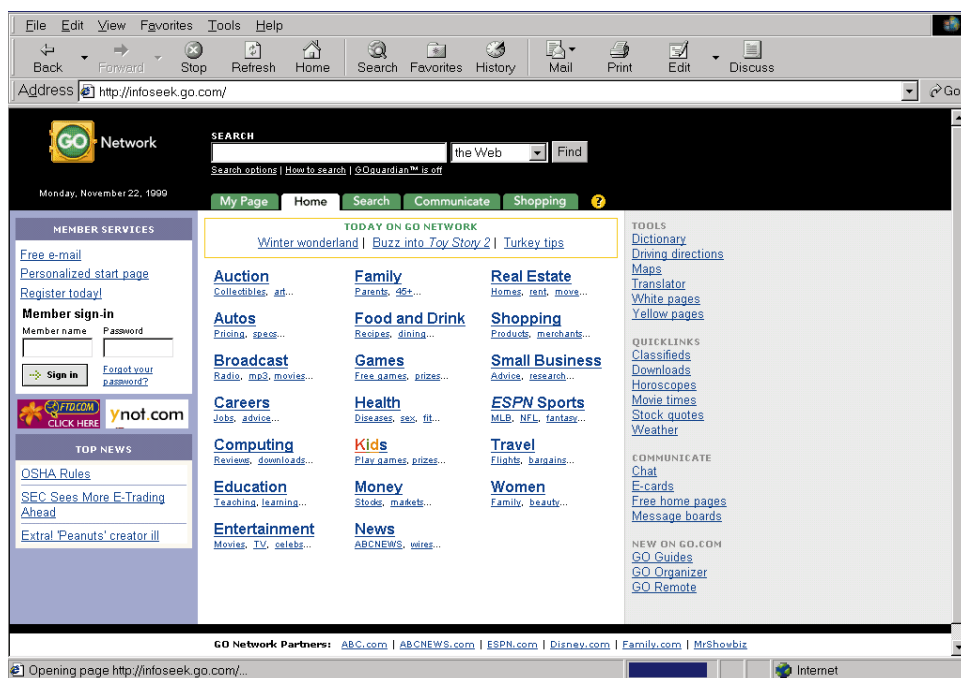
- ✓ **URL:**
http://www.excite.com
- ✓ **Γενικά:**
Σήμερα, ο αριθμός των ιστοσελίδων που ευρετηριάζονται προσεγγίζει τα 65.000.000.
- ✓ **Λογική αναζήτησης και σύνταξης:**
Η Excite υποστηρίζει τη χρήση των τελεστών AND, OR, NOT και των συμβόλων + και -. Η λέξη *must* χρησιμοποιείται αντί του τελεστή AND, ή λέξη *can* αντί του τελεστή OR και η φράση *Must Not* αντί του τελεστή NOT. Η Excite χρησιμοποιεί τον τελεστή OR ως εξ ορισμού τελεστή.
- ✓ **Ειδικά χαρακτηριστικά:**
Υποστηρίζει την αναζήτηση φράσεων που βρίσκονται σε εισαγωγικά και αναζητά τη φράση που περικλείεται μέσα σε παύλες (-). Δεν υποστηρίζει την αναγνώριση πεζών και κεφαλαίων (*case sensitivity*). Ανακτά δηλαδή ιστοσελίδες που έχουν επακριβώς τις λέξεις - κλειδιά που εισάγονται.

Σχήμα 3.5: Η μηχανή αναζήτησης Excite

Παράδειγμα III: Infoseek

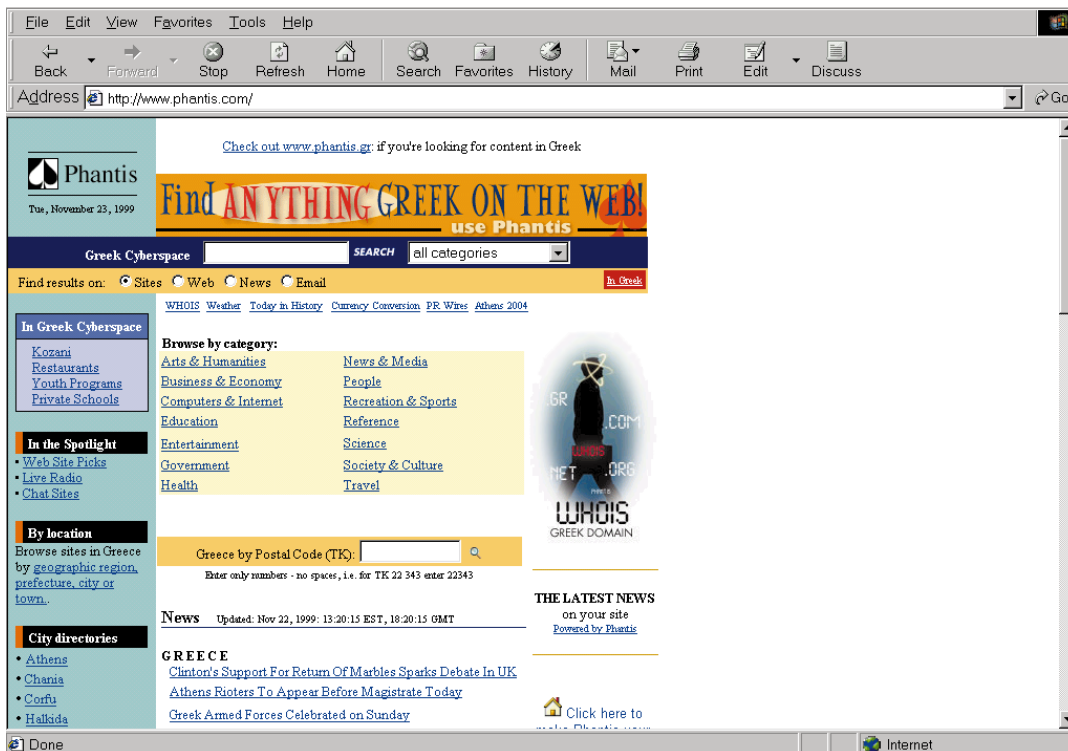
- ✓ **URL:**
http://www.infoseek.com
- ✓ **Γενικά:**
Σήμερα, ο αριθμός των ιστοσελίδων που ευρετηριάζονται πλησιάζει τα 75.000.000.
- ✓ **Λογική αναζήτησης και σύνταξης:**
Η *Infoseek* εκτός από τους τελεστές AND, OR, και NOT μπορεί να υποστηρίξει και τη χρήση των συμβόλων + και -. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί η λέξη *Must* αντί του τελεστή AND, η λέξη *Should* αντί του τελεστή OR και η φράση *Should Not* αντί του τελεστή NOT. Ο τελεστής OR είναι ο εξ ορισμού (*default*) τελεστής, ο οποίος θα αναζητήσει και θα ανακτήσει ιστοσελίδες που θα περιέχουν μία τουλάχιστον από τις λέξεις-κλειδιά που δίνονται.
- ✓ **Ειδικά χαρακτηριστικά:**
Η μηχανή αναζήτησης *Infoseek* υποστηρίζει πλήρως την αναγνώριση πεζών και κεφαλαίων χαρακτήρων (*case sensitivity*). Θεωρεί τις λέξεις -κλειδιά που περικλείονται μέσα σε εισαγωγικά ως φράση και τα αναζητά σε ιστοσελίδες αυτούσια.

Σχήμα 3.6. Η μηχανή αναζήτησης Infoseek

Παράδειγμα IV: Phantis

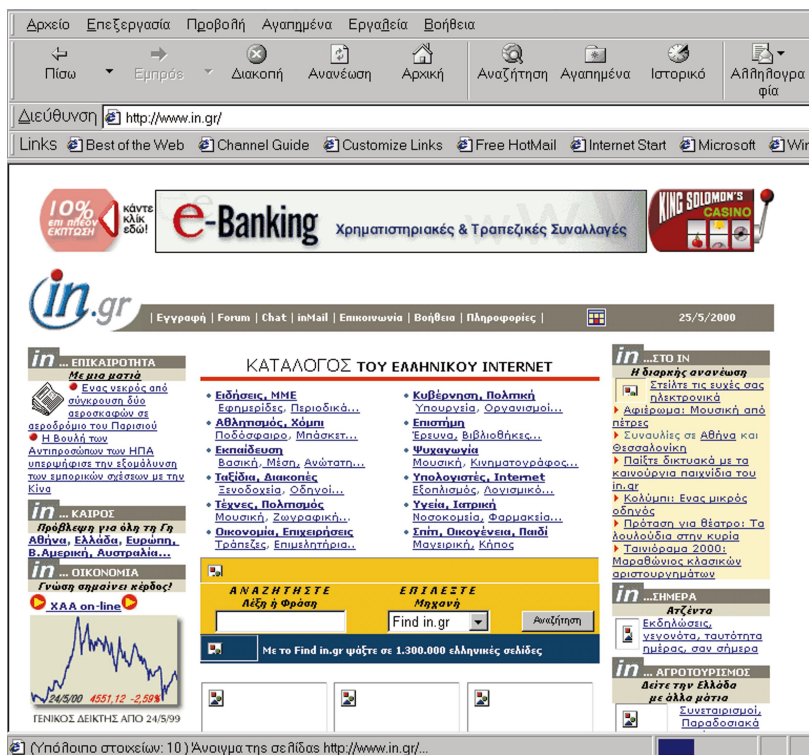
- ✓ **URL:**
http://www.phantis.gr
- ✓ **Γενικά:**
Προσφέρει μια σειρά από συνδέσμους σε ειδήσεις πόλεων της Ελλάδας οι οποίοι ενεργοποιούνται επιλέγοντας την πόλη η οποία μας ενδιαφέρει. Έχει οργανώσει τις διαθέσιμες ιστοσελίδες σε δεκατέσσερις μεγάλες κατηγορίες.
- ✓ **Λογική αναζήτησης και σύνταξης:**
Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τους λογικούς τελεστές AND και OR ενεργοποιώντας την επιλογή *Όλα (All) ή Οποιαδήποτε από τις λέξεις (Any of these words)*. Χρησιμοποιεί τον τελεστή OR ως τον εξ ορισμού (*default*) τελεστή.
- ✓ **Ειδικά χαρακτηριστικά:**
Δίνει τη δυνατότητα να εγγραφεί κάποιος τον συνδρομητής και να λαμβάνει καθημερινά τα νέα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η χρήση των τελεστών AND και OR είναι δυνατή μόνο για τη σελίδα στην οποία μπαίνουμε, αφού επιλέξουμε κατηγορία. Στην κεντρική της σελίδα μπορούμε να δώσουμε τη φράση όπως και τη θεματική κατηγορία στην οποία αυτή ανήκει.

Σχήμα 3.7. Η μηχανή αναζήτησης Phantis

Παράδειγμα IV: In

- ✓ **URL :**
http://www.in.gr
- ✓ **Γενικά :**
Σήμερα, ο αριθμός των ελληνικών ιστοσελίδων που ευρετηριάζονται υπερβαίνει το 1.300.000. Μέσω του θεματικού ευρετηρίου των δώδεκα κατηγοριών καθώς και του πλήθους των υποκατηγοριών που έχει αναπτύξει μπορεί κάποιος να προσεγγίσει το σύνολο σχεδόν του ελληνικού κυβερνοχώρου.
- ✓ **Λογική αναζήτησης και σύνταξης :**
Μπορούμε να δώσουμε στην αρχική οθόνη τη λέξη ή τη φράση κλειδί που επιθυμούμε. Επίσης υπάρχει δυνατότητα, εκτός από την ελληνική μηχανή αναζήτησης της τοποθεσίας *In* (find.in.gr), να χρησιμοποιήσουμε και άλλες μηχανές αναζήτησης.
- ✓ **Ειδικά χαρακτηριστικά:**
Στην αρχική σελίδα του υπάρχει παραπομπή για επιγραμμική (*On-Line*) σύνδεση με το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

Σχήμα 3.8 : Η πόλη (portal) In

Οι παρακάτω είναι μερικές από τις πιο διαδεδομένες μηχανές αναζήτησης και μετα-αναζήτησης:

Μηχανή αναζήτησης	URL
<i>Yahoo</i>	http://www.yahoo.com/
<i>Lycos</i>	http://www.lycos.com/
<i>Alta Vista</i>	http://altavista.digital.com/
<i>Infoseek</i>	http://www.infoseek.com/
<i>Web Crawler</i>	http://www.webcrawler.com/
<i>Hot Bot</i>	http://www.hotbot.com/
<i>Excite</i>	http://www.excite.com/
<i>Phantis</i>	http://www.phantis.com
<i>Greek Explorer</i>	http://www.hiway.gr/ge
<i>i-explorer</i>	http://www.i-explorer.com
<i>UltraSeek</i>	http://ultra.infoseek.com
<i>Magellan</i>	http://mckinley.com
<i>OpenText</i>	http://www.opentext.com
<i>UltraSearch</i>	http://www.ultra-search.com
<i>All4One Search Machine</i> (<i>Altavista, Lycos, Yahoo, WebCrawler</i>)	http://all4one.com
<i>MetaCrawler</i> (<i>Altavista, Yahoo, HotBot, Galaxy, Excite, Lycos, WebCrawler</i>)	http://www.metacrawler.com
<i>Search.com</i> (αναζήτηση σε 14 μηχανές αναζήτησης)	http://www.search.com
<i>All-in-One Search Page</i>	http://www.albany.net
<i>Four11</i> (αναζήτηση <i>e-mail</i> διευθύνσεων)	http://www.four11.com
<i>BigFoot</i> (αναζήτηση <i>e-mail</i> διευθύνσεων)	http://www.bigfoot.com
<i>LooKup</i> (αναζήτηση <i>e-mail</i> διευθύνσεων)	http://www.lookup.com
<i>Yahoo People</i> (αναζήτηση <i>e-mail</i> διευθύνσεων)	http://www.yahoo.com/search/people
<i>Lycos</i> (αναζήτηση εικόνων)	http://www.lycos.com/lycosmedia.html
<i>Yahoo Image Surfer</i>	http://isurf.yahoo.com

Λέξεις που πρέπει να θυ- μάσαι

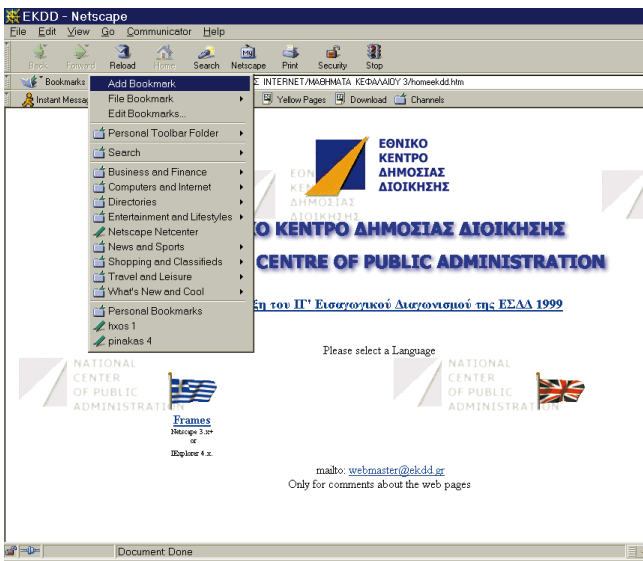
Μηχανή αναζήτη-
σης, γλώσσα μηχαν-
ων αναζήτησης,
τελεστής αναζήτη-
σης.

Μάθημα 3.4: Οργάνωση χρήσιμων διευθύνσεων

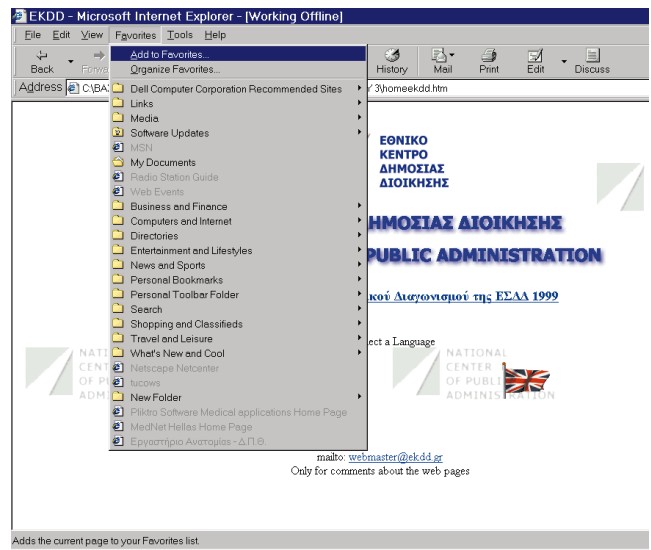
Οι φυλλομετρητές επιτρέπουν τη δημιουργία **σελιδοδεικτών** (*Bookmarks*). Ο όρος σελιδοδείκτης δηλώνει την αποθήκευση μιας *URL* διεύθυνσης, ώστε μέσω του φυλλομετρητή ο χρήστης να μπορεί εύκολα να την εντοπίζει, όποτε το επιθυμεί. Για παράδειγμα στα *Windows*, η διαχείριση σελιδοδεικτών από το φυλλομετρητή *Internet Explorer* γίνεται μέσω της λειτουργίας *Αγαπημένα* (*Favorites*), ενώ από το φυλλομετρητή *Netscape Navigator* γίνεται μέσω της λειτουργίας των σελιδοδεικτών (*Bookmarks*).

Δημιουργία

Για να δημιουργηθεί ένας σελιδοδείκτης μιας ιστοσελίδας, ενεργοποιείται η λειτουργία *Favorites/Bookmarks* και επιλέγεται η δυνατότητα *Add Favorites/Add Bookmarks*. (σχήματα 3.9, 3.10).

Σχήμα 3.9 Δημιουργία σελιδοδεικτών στον NN

Σχήμα 3.10 Δημιουργία σελιδοδεικτών στον IE

Χρήση

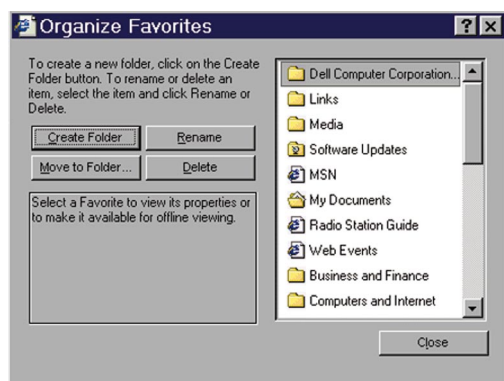
Η χρησιμοποίηση του καταλόγου με τους σελιδοδείκτες γίνεται πάλι από την επιλογή *Favorites/Bookmarks* του κύριως μενού. Αν επιλεγεί από τον κατάλογο σελιδοδεικτών ένα *URL*, τότε ο φυλλομετρητής μας μεταφέρει στην ιστοσελίδα που αντιστοιχεί στο σελιδοδείκτη.

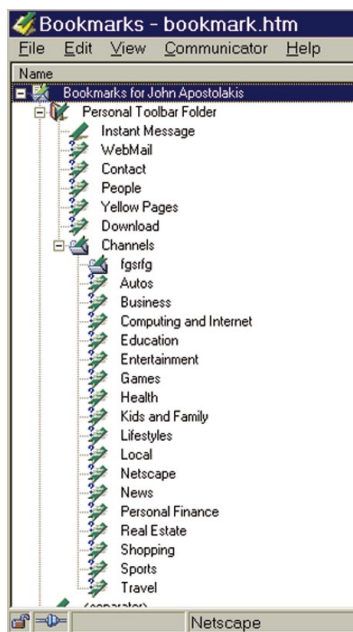

Οργάνωση

Η οργάνωση του καταλόγου των σελιδοδεικτών γίνεται από τη λειτουργία *Favorites* – *Organize Favorites* για τον *IE* και απο την επιλογή *Bookmarks* – *Edit Bookmarks* στον *NN* (σχήματα 3.11, 3.12).

Σχήμα 3.11 Οργάνωση σελιδοδεικτών
στον *IE*

Σχήμα 3.12 Οργάνωση
σελιδοδεικτών στον *NN*

Οι διευθύνσεις *URLs* μπορούν να οργανωθούν σε φακέλους και υποφακέλους. Οι λειτουργίες *Organize Favorites* και *Edit Bookmarks* δίνουν τη δυνατότητα δημιουργίας φακέλων κατά τα πρότυπα του εξερευνητή των *windows* (*Windows Explorer*).

Στους φακέλους που δημιουργούνται τοποθετούνται *URLs* τα οποία σχετίζονται μεταξύ τους, π.χ., *URLs* καταστημάτων που πωλούν συστήματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και αναλώσιμα.

Λέξεις που πρέπει να θυμάσαι

Σελιδοδείκτης, αγαπημένα, οργάνωση διευθύνσεων *URLs*.

Μάθημα 3.5: Οπτικά εργαλεία συγγραφής ιστοσελίδων

Το FrontPage Express περιέχεται στο πλήρες πακέτο του Internet Explorer αλλά υπάρχει επίσης και στα Windows 98.

Όπως αναφέρθηκε στο μάθημα 3.1, οι ιστοσελίδες είναι γραμμένες σε μία προκαθορισμένη γλώσσα μορφοποίησης ή σήμανσης που καλείται *HTML*. Για την ανάπτυξη και τη συντήρηση ιστοσελίδων είναι αναγκαία η καλή γνώση της. Μια εκτενής παρουσίαση της γλώσσας αυτής γίνεται στο Παράρτημα. Στο μάθημα αυτό θα ασχοληθούμε με τα εργαλεία με τα οποία είναι δυνατόν, αν δεν είμαστε ιδιαίτερα απαιτητικοί, να φτιάξουμε τις πρώτες μας ιστοσελίδες. Ένα τέτοιο εργαλείο είναι το *FrontPage Express*.

Γενικά, τα **οπτικά εργαλεία συγγραφής ιστοσελίδων** είναι ειδικά πακέτα λογισμικού με τη χρήση των οποίων είναι δυνατή η ανάπτυξη, η δημιουργία και η δημοσίευση ιστοσελίδων, χωρίς να είναι απαραίτητη η γνώση της *HTML*.

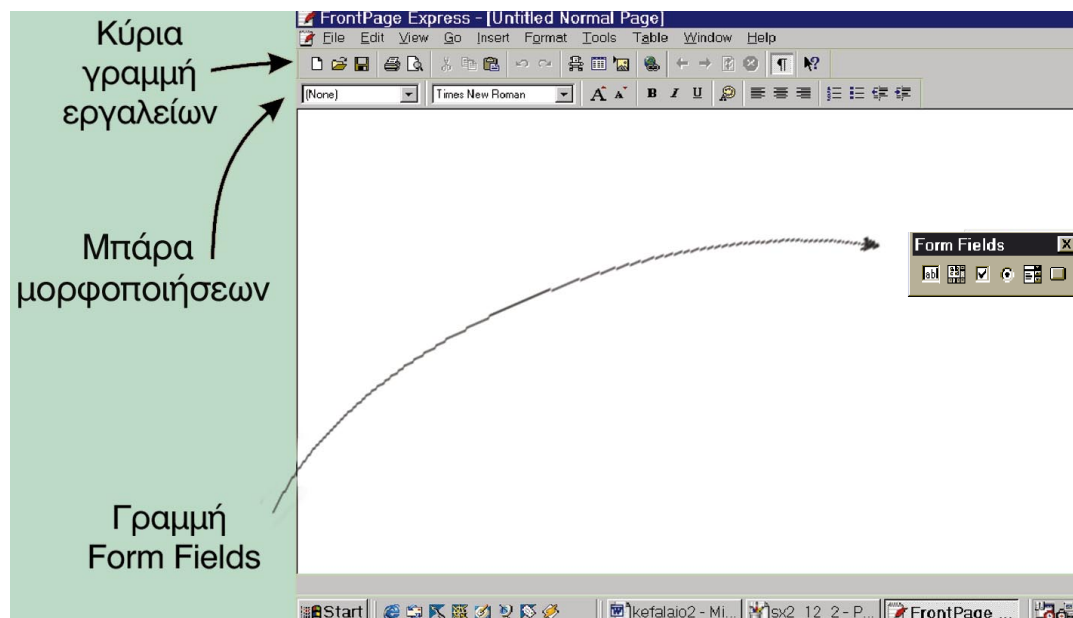
Παράδειγμα I

Με τη χρήση ενός οπτικού εργαλείου, όπως για παράδειγμα του *FrontPage Express*, μπορείτε να φτιάξετε αλλά και να δημοσιεύσετε στο Διαδίκτυο τις πρώτες ιστοσελίδες του σχολείου σας.

Η **κύρια γραμμή** εργαλείων είναι η ίδια με το *Microsoft Word* (στιλ, γραμματοσειρά, στοίχιση, έντονα, πλάγια κτλ.). Η άλλη γραμμή διαθέτει, εκτός από τις συνηθισμένες λειτουργίες αποκοπής και επικόλλησης, πρόσθετα εργαλεία για την εισαγωγή πινάκων, εικόνων, συνδέσμων και στοιχείων *WebBot*.

Η γραμμή *Form Fields* εισάγει πεδία για φόρμες.

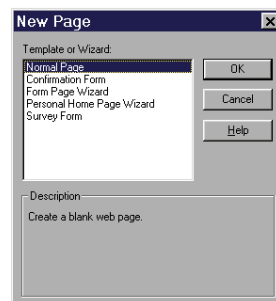

Σχήμα 3.13 Η βασική οθόνη του FrontPage Express

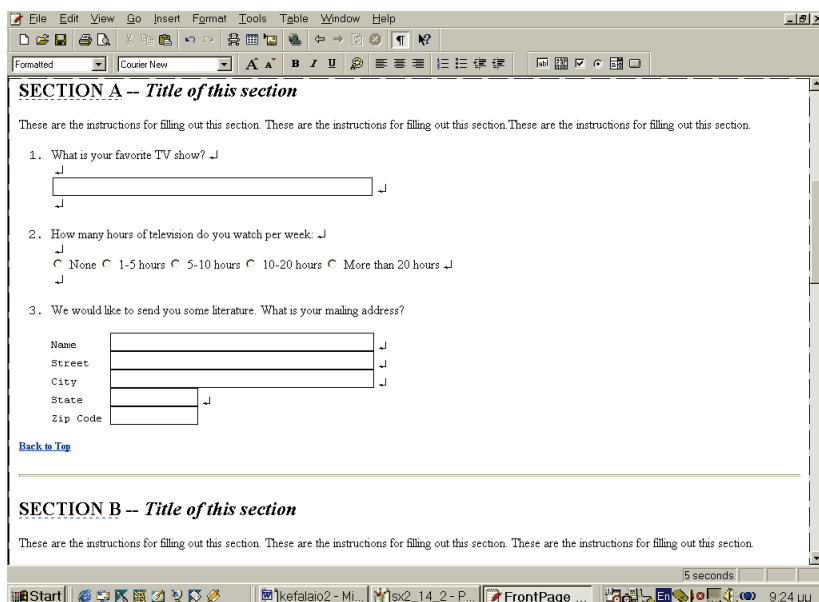
Ιστοσελίδες με το Frontpage Express

Βήματα

1. Ανοίξετε το μενού *File* και στη συνέχεια επιλέξτε *New*. Εμφανίζεται το μενού του σχήματος 3.14.
2. Επιλέξτε ένα από τα πρότυπα (οδηγούς) και ακολουθήστε τις οδηγίες του, για να φτιάξετε ένα πρώτο σχέδιο ιστοσελίδας (σχήμα 3.15).
3. Επιλέξτε OK.

Σχήμα 3.14: Τα βασικά πρότυπα

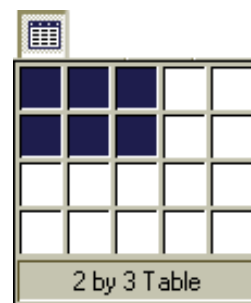
Σχήμα 3.15: Το αποτέλεσμα της δημιουργίας ενός σχεδίου ιστοσελίδας με την χρήση του προτύπου *Survey Form*

Η μορφοποίηση των ιστοσελίδων στο πρόγραμμα αυτό γίνεται με τον ίδιο τρόπο που γίνεται και στους επεξεργαστές κειμένου, π.χ., *Word*.

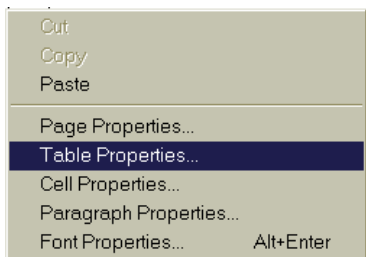
Εισαγωγή πινάκων

Βήματα

1. Τοποθετήστε το δρομέα στο σημείο στο οποίο θέλετε να εμφανιστεί ο πίνακας.
2. Επιλέξτε το εικονίδιο .
3. Σύρετε, για να ορίσετε τις διαστάσεις του (σχήμα 3.16).

Σχήμα 3.16: Δημιουργία πινάκων

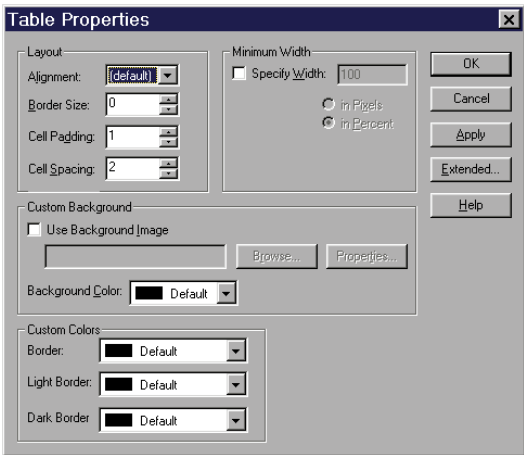

Σχήμα 3.17: Διαδικασία εισαγωγής για τη ρύθμιση των χαρακτηριστικών

Αφού τοποθετηθείτε πάνω στον πίνακα μπορείτε να ενεργοποιήσετε τη λειτουργία *Table Properties* (σχήμα 3.17), προκειμένου να δώσετε χαρακτηριστικά στον πίνακά σας.

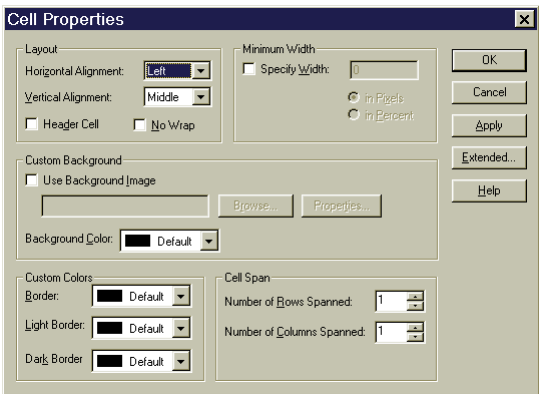
Συγκεκριμένα, μπορούν να δοθούν τα παρακάτω βασικά χαρακτηριστικά:

- ✓ **Στοίχιση** του πίνακα στην οθόνη (*Alignment*)
- ✓ **Πάχος περιγράμματος** (*Border Size*)
- ✓ **Απόσταση μεταξύ κελιών** (*Cell Padding*)
- ✓ **Άνοιγμα των κελιών** (*Cell Spacing*)

Σχήμα 3.18: Ορισμός χαρακτηριστικών πίνακα

Αν τοποθετηθείτε στο κελί, μπορείτε να ενεργοποιήσετε τη λειτουργία *Cell Properties* και να μορφοποιήσετε το κάθε κελί χωριστά.

Σχήμα 3.19: Ορισμός χαρακτηριστικών κελιού

Είναι καλύτερο, το μέγεθος του πίνακα να ορίζεται ως **ποσοστό** επι του παραθύρου.

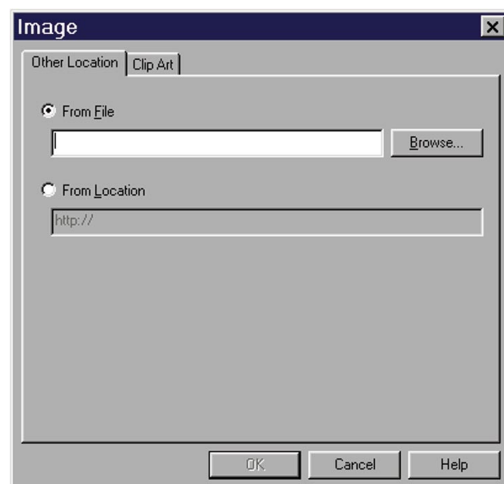
Το μέγεθος του πίνακα (*Specify Width*) μπορεί να δοθεί σε ει-
κονοστοιχεία (*pixels*) ή σε πο-
σοστό (*percent*) επί του παρα-
θύρου.

Πριν οριστικοποιηθεί η μορφή του πίνακα, καλό είναι να ενε-
ργοποιείται η επιλογή **Εφαρμο-
γή** (*Apply*), προκειμένου να ελέγχεται η γενικότερη μορ-
φή του πίνακα και να γίνεται κάποια δοκιμή. Κατόπιν, αν δεν υπάρχει πρόβλημα, ενεργο-
ποιείται το OK.

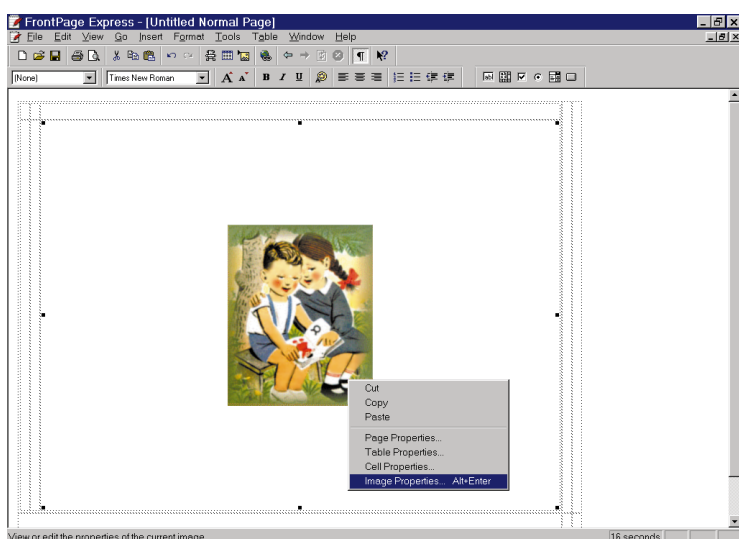
Εισαγωγή εικόνων

Βήματα

1. Ξεκινήστε με το μενού *Insert* και επιλέξτε *Image*.
2. Επιλέξτε *browse*, για να βρείτε απο το δίσκο σας την εικόνα-αρχείο που σας ενδιαφέρει.
3. Επιλέξτε *Image Properties* για τη διαμόρφωση της εικόνας.

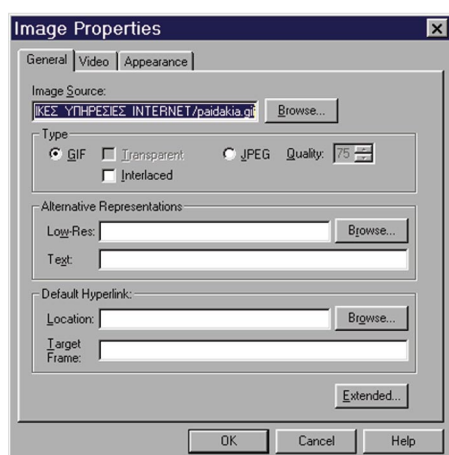
Σχήμα 3.20 Εισαγωγή εικόνας

Σχήμα 3.21 Εισαγωγή στο μενού της διαμόρφωσης εικόνας.

Η καρτέλα *Other Location* (σχήμα 3.20) επιτρέπει την ενσωμάτωση εικόνων που βρίσκονται σε συγκεκριμένα *URLs* του Διαδικτύου (*From Location*)

Σχήμα 3.22 Μενού διαμόρφωσης εικόνας

Μπορείτε να συνδέσετε μια εικόνα με συγκεκριμένη ιστοσελίδα βάζοντας την ονομασία της ιστοσελίδας, π.χ. menu1.htm, στην θέση *Default Hyperlink : Location*.

Μπορείτε επίσης να μεταβείτε στην καρτέλα *Appearance*, για να καθορίσετε το μέγεθος και τη θέση της εικόνας.

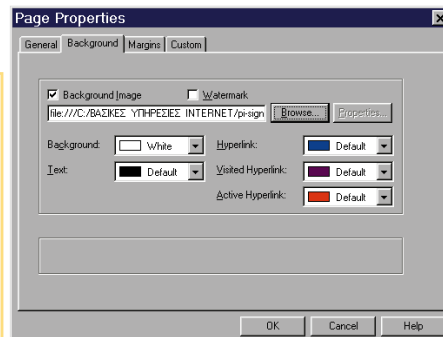

Αν θέλετε το φόντο, μπορείτε να το ορίσετε ως υδατογράφημα (*Watermark*), ώστε να μένει ακίνητο, καθώς εσείς κινείστε στη σελίδα.

Εισαγωγή φόντου

Βήματα

1. Ξεκινήστε με το μενού *Format* και επιλέξτε *Background*.
2. Επιλέξτε *browse*, για να βρείτε από το δίσκο σας την εικόνα-αρχείο που θα γίνει φόντο.
3. Επιλέξτε το OK.

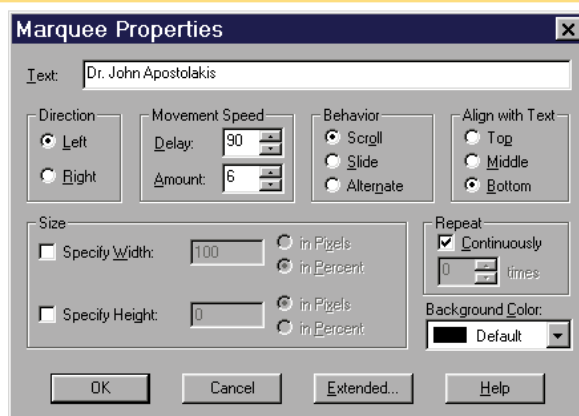
Σχήμα 3.23: Μενού χαρακτηριστικών φόντου.

Εισαγωγή μαρκίζας

Ένα κινούμενο κείμενο μπορεί να εισαχθεί σε μια ιστοσελίδα μέσω μιας **μαρκίζας** (*marquee*), η οποία θα κινεί το κείμενο με τον επιθυμητό ρυθμό και προς την επιθυμητή κατεύθυνση.

Βήματα

1. Πληκτρολογήστε το κείμενο.
2. Επιλέξτε το κείμενο.
3. Απο το μενού *Insert* δώστε *Marquee*.
4. Αν θέλετε το κινούμενο κείμενο να εμφανίζεται συνέχεια, επιλέγετε **συνεχώς** (*Continuously*).
5. Επιλέξτε το **χρώμα φόντου** (*Background Color*).
6. Επιλέξτε το **μέγεθος κατά πλάτος** (*Specify Width*).
7. Επιλέξτε το **μέγεθος κατά ύψος** (*Specify Height*).
8. Επιλέξτε σε χιλιοστά του δευτερολέπτου την **καθυστέρηση** (*Delay*) μεταξύ δύο διαδοχικών κινήσεων.
9. Επιλέξτε το **βήμα κίνησης** (*Amount*) σε εικονοστοιχεία.

Σχήμα 3.24: Χαρακτηριστικά μαρκίζας (*Marquee*).

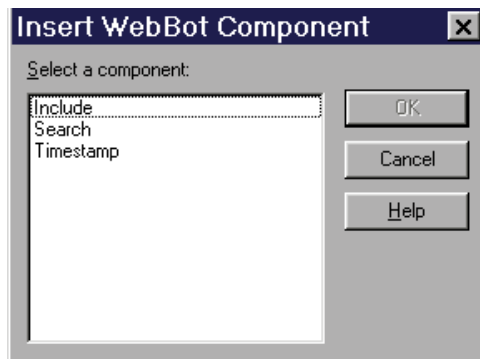

Εισαγωγή WebBots

Βήματα

1. Απο το μενού *Insert* ενεργοποιήστε την επιλογή: *WebBot Component*.
2. Επιλέξτε ένα *WebBot*.
3. Δώστε OK.
4. Κάντε τις επιλογές σας.
  - Το *Include* εμφανίζει ένα αρχείο *html* μέσα σε μία ιστοσελίδα.
  - Το *Search* εμφανίζει μία φόρμα, ώστε να μπορούν οι επισκέπτες να αναζητήσουν την ιστοσελίδα.
  - Το *Timestamp* καταγράφει το χρόνο της τελευταίας ενημέρωσης της σελίδας.

Σχήμα 3.25: WebBots.

Τα **WebBots** υπάρχουν μόνο στο *FrontPage*. Είναι έτοιμες ρουτίνες που προσθέτουν αλληλεπιδραστικές ιδιότητες στις σελίδες σας.

Εισαγωγή Φόρμας

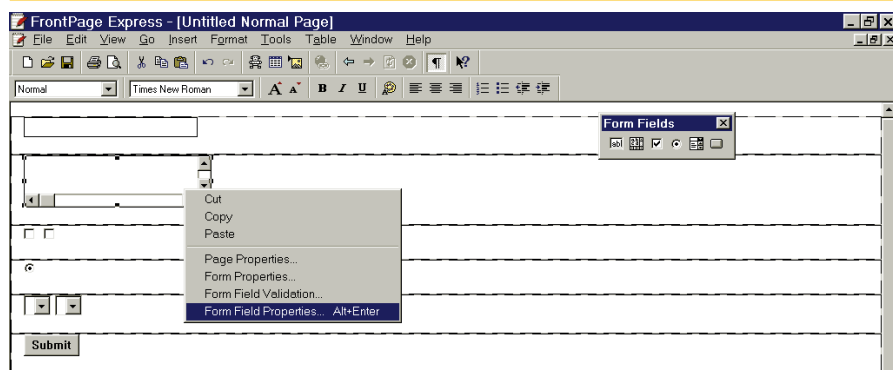
Η γραμμή εργαλείων *Form Fields* απλοποιεί τη διαδικασία κατασκευής φόρμας με το *Front Page*.

Form Fields

Βήματα

1. Επιλέξτε ένα πεδίο απο την γραμμή εργαλείων *Form Fields*.
2. Για το πεδίο επιλέξτε *Form Fields Properties*.
3. Δώστε **όνομα** και **τιμή**.
4. Επιλέξτε OK.
5. Μπορείτε να επαναλάβετε τα βήματα 1-4, για να προσθέσετε άλλα πεδία.

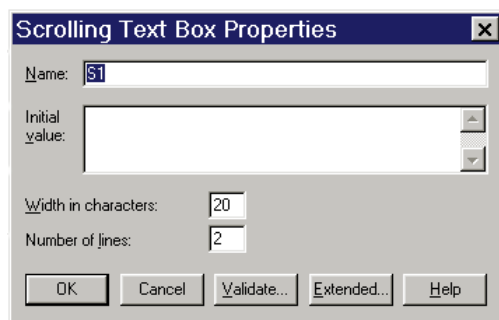
Σχήμα 3.26: Εισαγωγή φόρμας.

Λέξεις που πρέπει να θυμάσαι

Ιστοσελίδα, οπτικά εργαλεία συγγραφής ιστοσελίδων.

Η εισαγωγή χαρακτηριστικών στα διάφορα πεδία γίνεται μέσω **πλαισίων διαλόγου**, όπως στην περίπτωση των πεδίων **κυλιόμενου κειμένου** (*Scrolling Text Box*). Ανάλογα πλαίσια διαλόγου υπάρχουν και για τα άλλα είδη πεδίων, όπως τα **πεδία κειμένου** (*Text Box*), τα **πλαίσια επιλογής** (*CheckBox*), τα **πλήκτρα επιλογής** (*Radio Button*), το **πτυσσόμενο μενού** (*Drop-Down Menu*) και το **πλήκτρο** (*Push Button*).

Σχήμα 3.27: Εισαγωγή χαρακτηριστικών σε πεδίο κυλιόμενου κειμένου (*Scrolling Text Box*)

Μάθημα 3.6: Καθημερινές δραστηριότητες

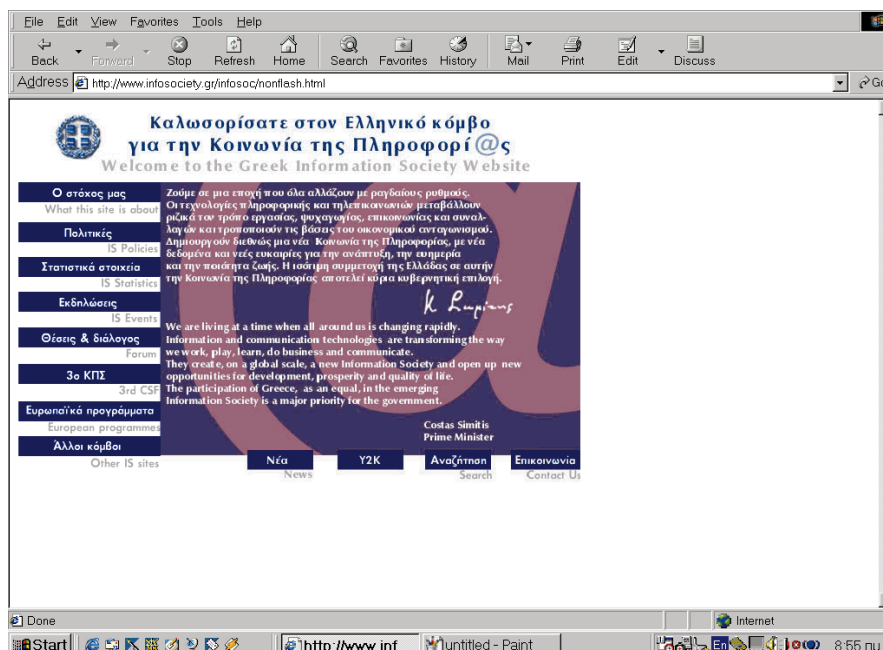
Είναι σχεδόν αδύνατο να καταγράψουμε όλες τις ανθρώπινες δραστηριότητες που αναπτύσσονται και εξελίσσονται δυναμικά μέσα απο τον Παγκόσμιο Ιστό. Όμως, θα ήταν και αδιανόητο να μην προσπαθήσουμε να δώσουμε μια πρώτη εικόνα των δραστηριοτήτων αυτών.

Ενημέρωση

Χρησιμοποιώντας το URL:

www.infosociety.gr

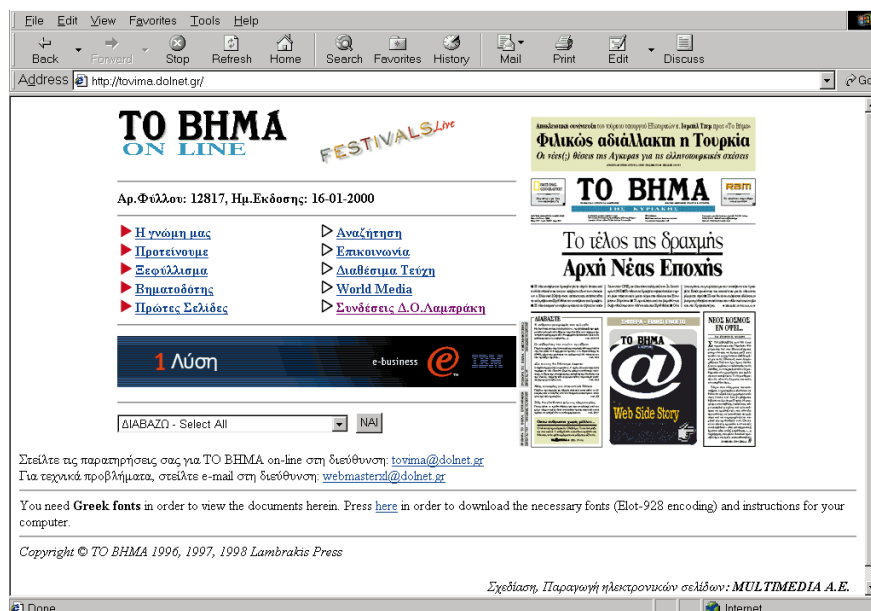
μπορούμε να μελετήσουμε τις θέσεις της κυβέρνησης για την κοινωνία της πληροφορίας, αλλά και να καταγράψουμε και να αποστείλουμε άμεσα τις δικές μας θέσεις. Επίσης, μπορούμε να ενημερωθούμε για τις εκδηλώσεις που γίνονται ή έγιναν, όπως επίσης να μεταφέρουμε σχετικό ηλεκτρονικό υλικό(κείμενα κτλ.) στον υπολογιστή μας

Σχήμα 3.28: Η κυβερνητική τοποθεσία για την κοινωνία της πληροφορίας

Τύπος

Σχήμα 3.29: Ανάγνωση ημερήσιου τύπου

Μπορείτε να διαβάσετε την εφημερίδα σας π.χ. το ΒΗΜΑ, αν πάτε στο URL:

tovima.dolnet.gr

Υπάρχει δυνατότητα να επιλέξετε συγκεκριμένα τμήματα της εφημερίδας, καθώς και να στείλετε άμεσα στην εφημερίδα μήνυμα με τις παρατηρήσεις σας.

Σχήμα 3.30: Η αρχική ιστοσελίδα του TITANIA HOTEL

Μπορείτε να κλείσετε δωμάτιο στο TITANIA HOTEL από τον υπολογιστή σας πηγαίνοντας στο URL:

www.titania.gr

και επιλέγοντας το υπερκείμενο «*make your reservation*»

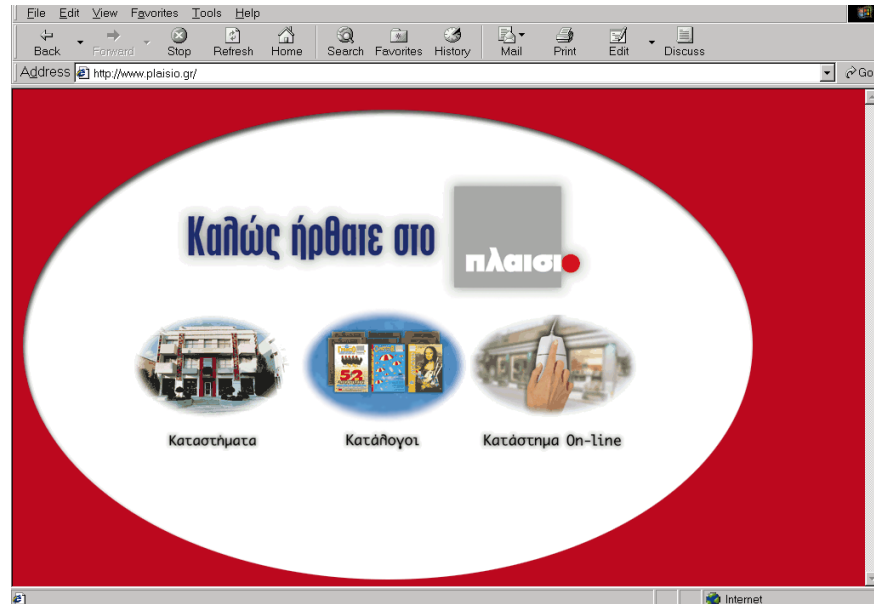
Αγορές

Μπορείτε να μπειτε σε **ηλεκτρονικά καταστήματα** και να κάνετε *On-line* τις αγορές σας. Πχ. Αν πάτε στο *URL*:

www.plaisio.gr

μπορείτε να παραγγείλετε εξοπλισμό πληροφορικής και είδη γραφικής ύλης και ό,τι αγοράσετε να σας παραδοθεί στο σπίτι.

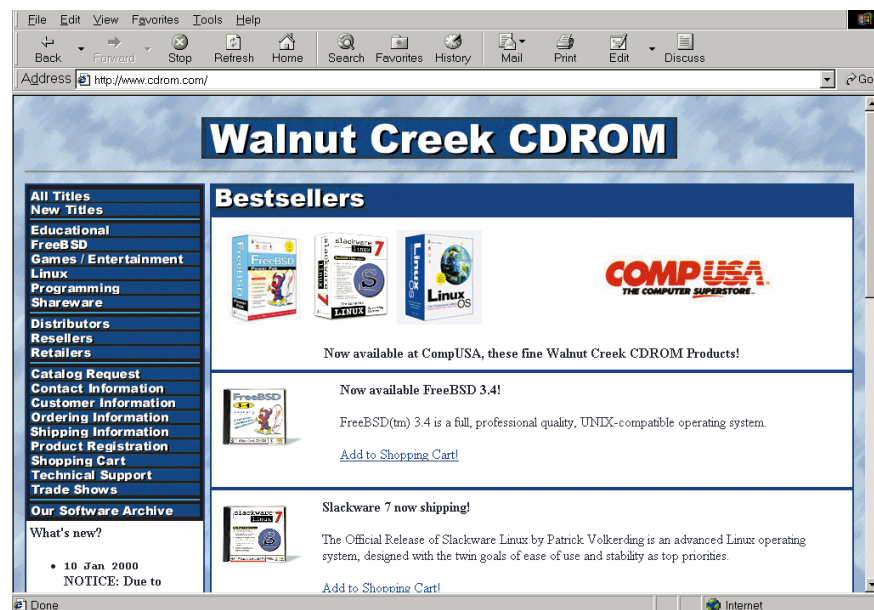
Σχήμα 3.31: Ηλεκτρονικό κατάστημα

Επίσης, μπορείτε να παραγγείλετε το λογισμικό που επιθυμείτε, αν πάτε στο *URL*:

www.cdrom.com

και ψάξετε για τα διαθέσιμα προϊόντα.

Σχήμα 3.32: Ηλεκτρονικό κατάστημα

Τηλεόραση

Μπορείτε να πάρετε πληροφορίες για τα κανάλια της τηλεόρασης και τα προγράμμά τους π.χ. για το MEGA στο URL:

www.megatv.gr

Σχήμα 2.33: Κανάλια τηλεόρασης

Διασκέδαση

Μπορείτε να ενημερωθείτε για τις ταινίες και τις προβολές κινηματογράφων π.χ. του Village Centre στο URL:

www.village.gr

Σχήμα 2.34: Κινηματογράφος

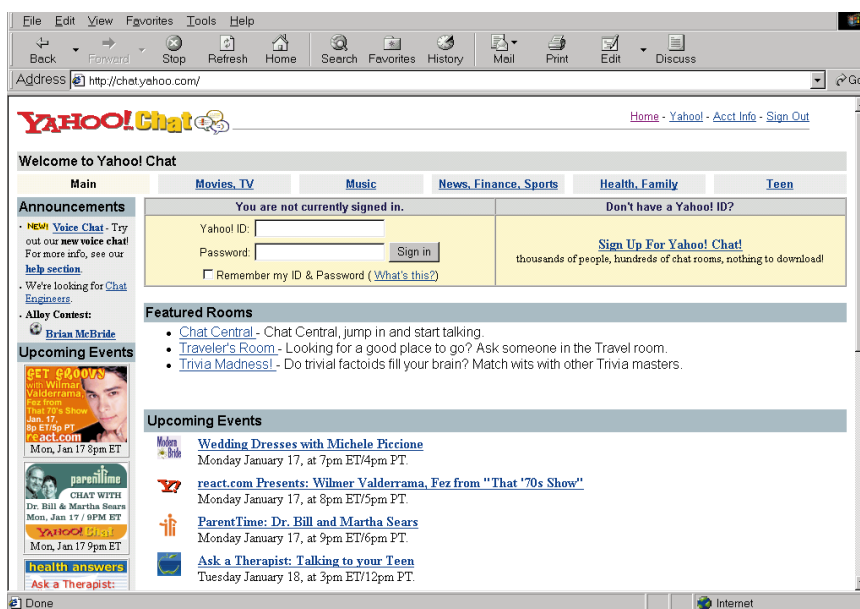

Συνομιλία

Μπορείτε να συμμετάσχετε σε περιοχές συνομιλίας (chat rooms) π.χ. μέσω του **YAHOO** στο **URL**:

chat.yahoo.com

Τα *chat rooms* είναι τοποθεσίες για συνομιλία με φίλους που βρίσκονται στο εξωτερικό ή στην επαρχία. Μπορείτε να δημιουργήσετε την προσωπική σας περιοχή(room) στις τοποθεσίες συνομιλίας. Συμφωνήστε για τη διεύθυνση και το χρόνο και στη συνέχεια συνδεθείτε και συνομιλήστε.

Σχήμα 2.35: Συνομιλία στο Διαδίκτυο.

Μάθημα 3.7: Απόκτηση λογισμικού από το Διαδίκτυο

3.7.1 Γενικά

Υπάρχουν πολλά εργαλεία προγραμματισμού και, γενικότερα, λογισμικό εφαρμογών σχεδιασμού και κατασκευής ιστοσελίδων. Το λογισμικό αυτό μπορούμε να το διακρίνουμε, ανάλογα με τον τρόπο με τον οποίο διατίθεται, στις παρακάτω κατηγορίες **εκδόσεων** (*editions*):

- ✓ Εργαλεία προγραμματισμού **ελεύθερης χρήσης** (*freeware editions*).
- ✓ Εργαλεία προγραμματισμού **δοκιμαστικής χρήσης** (*shareware editions*), τα οποία διατίθενται στο χρήστη για περιορισμένο χρονικό διάστημα μετά την παρέλευση του οποίου θα πρέπει να τα αγοράσει. Διαφορετικά, δεν έχει τη δυνατότητα να συνεχίσει να τα χρησιμοποιεί.
- ✓ Εργαλεία προγραμματισμού **επαγγελματικής χρήσης** (*professional editions*), τα οποία κυκλοφορούν στο ελεύθερο εμπόριο.
- ✓ Εργαλεία προγραμματισμού **σπουδαστικής χρήσης** (*educational editions*), τα οποία κυκλοφορούν με μειωμένες τιμές στο ελεύθερο εμπόριο.

Πολλοί κατάλογοι λογισμικού είναι διαθέσιμοι μέσω των ιστοσελίδων στο Διαδίκτυο. Όπως μπορεί να διαπιστώσει κάποιος, οι κατηγορίες των καταλόγων αυτών έχουν καλή δομή και σωστή οργάνωση και παρουσίαση. Ειδικότερα, ο τρόπος εμφάνισής τους στις ιστοσελίδες διευκολύνει τον άμεσο εντοπισμό των εργαλείων λογισμικού το οποίο αναζητούμε. Το λογισμικό προσδιορίζεται συνήθως και από τον τίτλο του, όπως, για παράδειγμα, συμβαίνει με τα εργαλεία *HTML Tools*, *Internet Tools* κτλ. Σε πολλές περιπτώσεις η αναζήτηση οδηγεί σε μεγάλες λίστες εφαρμογών, οι οποίες όμως είναι ταξινομημένες, ώστε στην κορυφή να βρίσκονται πάντοτε αυτές που συμβαίνει να έχουν το μεγαλύτερο αριθμό επισκέψεων σε σχέση με άλλους ηλεκτρονικούς τόπους. Οι επισκέψεις στις σελίδες περιγραφής των χαρακτηριστικών του λογισμικού αποτελεί σήμερα μια συνηθισμένη πρακτική, ώστε ο υποψήφιος χρήστης να γνωρίζει εκ των προτέρων όλες τις βασικές λεπτομέρειες που αφορούν την ίδια την εφαρμογή, όπως είναι η περιγραφή, κάποιες επιδείξεις δυνατοτήτων, το μέγεθος, οι ιδιαίτερες απαιτήσεις εγκατάστασης, ο τιμοκατάλογος κτλ. Στις περισσότερες, μάλιστα, περιπτώσεις, είναι δυνατή και η άμεση προμήθεια του εργαλείου μέσω κάποιας πιστωτικής κάρτας.

Τα βήματα που ακολουθούμε, προκειμένου να μεταφέρουμε λογισμικό είναι τα εξής:

Ηλεκτρονικοί τόποι στο Διαδίκτυο για αναζήτηση και μεταφορά λογισμικού:

- www.download.com
- www.jumpo.com
- www.shareware.com
- www.tucows.com
- www.zdnet.com

Στους τόπους αυτούς δίνεται η δυνατότητα αναζήτησης των εφαρμογών που διατίθενται με βάση το όνομά τους. Υπάρχει σχεδόν πάντα μια περιγραφή της κάθε εφαρμογής και σε αρκετές εφαρμογές επιτρέπεται δωρεάν η δοκιμαστική χρήση τους.

Κύρια βήματα

1. Μεταβείτε στη διεύθυνση *URL* την οποία θέλετε να επισκεφτείτε (π.χ. *Tucows*) <http://www.tucows.com>.
2. Επιλέξτε την κοντινότερη σε σας γεωγραφική τοποθεσία (π.χ. *Europe, Greece*, κτλ.).
3. Επιλέξτε την κατηγορία λογισμικού.
4. Επιλέξτε το λογισμικό που θέλετε.
5. Ενεργοποιήστε τη λειτουργία μεταφοράς (π.χ. *Download Now* ή *Try Now*).

Πέρα από τις μητρικές τοποθεσίες, σε πολλές περιπτώσεις έχουν δημιουργηθεί και εναλλακτικοί τόποι, οι λεγόμενοι **καθρέφτες** (*mirrors*), που περιέχουν τα ίδια με τη μητρική θέση στοιχεία και έχουν την ίδια δομή και οργάνωση. Η ενημέρωση των καθρεφτών γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η άμεση και σωστή πληροφόρηση. Πολλές *ΕΠΥΔ* έχουν στους τόπους τους καθρέφτες και παρέχουν τις ίδιες υπηρεσίες που θα απολάμβαναν οι χρήστες αν επισκέπτονταν το μητρικό τόπο. Με τους καθρέφτες η πρόσβαση των χρηστών γίνεται πιο εύκολη, αφού και η ταχύτητα εξυπηρέτησης είναι μεγαλύτερη και το κόστος μικρότερο.

3.7.2 Επιλογή εργαλείου κατασκευής σελίδων από το Διαδίκτυο

Υπάρχουν αρκετές βιβλιοθήκες προγραμμάτων στο Διαδίκτυο που διαθέτουν αρκετούς **διορθωτές** (*editors*), δηλαδή προγράμματα επεξεργασίας κειμένου για τη γρήγορη μορφοποίηση ιστοσελίδων. Μια τέτοια βιβλιοθήκη προγραμμάτων είναι η *tucows*, στην οποία η προσπέλαση γίνεται μέσω της διεύθυνσης (*URL*) <http://www.tucows.com>, ή μέσω του καθρέφτη της, σε κάποια ελληνική *ΕΠΥΔ*.

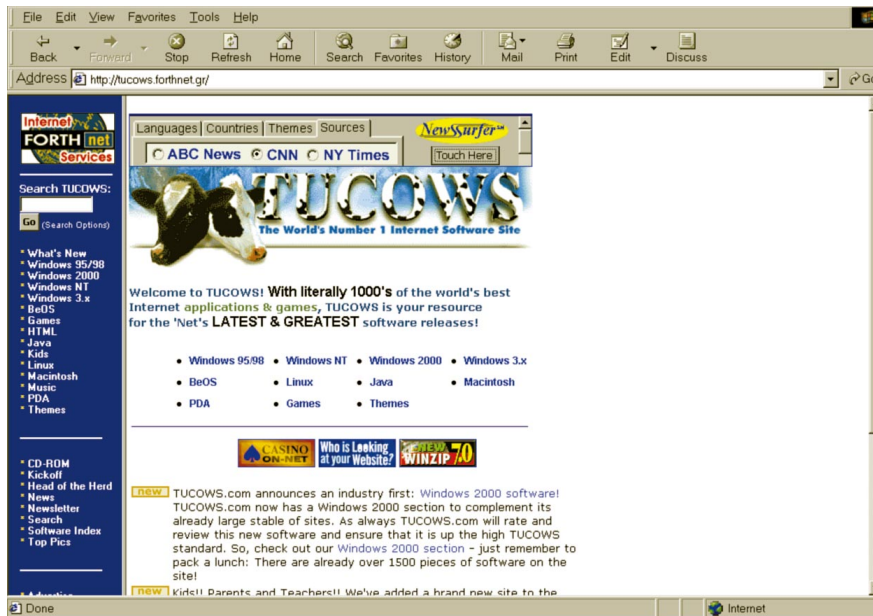
Ελληνικές εταιρείες παροχής εργαλείων:

- <http://tucows.forthnet.gr>
- <http://tucows.compulink.gr/window95.html>
- <http://tucows.ellinogermaniki.gr/window95.html>
- <http://www.hol.gr/tucows/window95.html>
- <http://tucows.spark.net.gr/window95.html>
- <http://sparknet.tucows.com/window95.html>
- <http://tucows.duth.gr/window95.html>
- <http://tucows.ntua.gr/window95.html>
- <http://tucows.uoc.gr/window95.html>
- <http://tucows.aias.net/window95.html>

Συνήθως, η αρχική σελίδα (σχήμα. 3.36) προτρέπει στην επιλογή του λειτουργικού συστήματος στο οποίο θα εγκατασταθεί το μεταφερόμενο λογισμικό, όπως π.χ. *Windows NT/ 2000/95/98/3.1, Linux, Macintosh* κτλ., καθώς και στην επιλογή της κατηγορίας του προγράμματος στην οποία αυτό ανήκει (π.χ. *Games*).

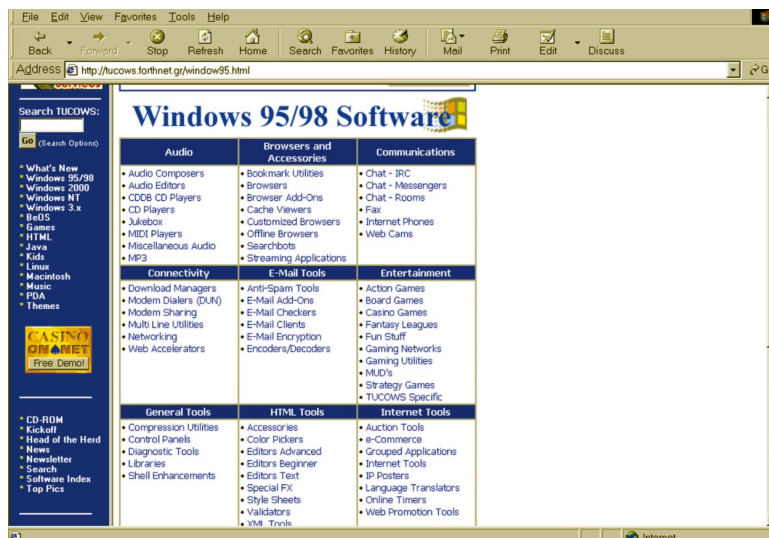

Όπως μπορεί να διαπιστωθεί, η διαδικασία απόκτησης λογισμικού δεν εξαρτάται από το λειτουργικό σύστημα.

Σχήμα 3.36: Αρχική σελίδα της βιβλιοθήκης προγραμμάτων *tucows*.

Με την επιλογή *Windows 95/98* παρουσιάζεται η σελίδα του σχήματος 3.37, η οποία περιέχει, σε μορφή πίνακα, ομάδες προγραμμάτων τα οποία μπορούν να μεταφερθούν. Επιλέγονται διαδοχικά η ομάδα **Εργαλεία HTML** (*HTML Tools*) και η υποκατηγορία **Προηγμένοι διορθωτές** (*Editors Advanced*).

Σχήμα 3.37: Ομάδες προγραμμάτων της βιβλιοθήκης *tucows* για τα *Windows 95/98*.

Όπως μπορεί να διαπιστώσει κάποιος επισκέπτης της βιβλιοθήκης προγραμμάτων *tucows*, σήμερα υπάρχουν στην κατηγορία των προηγμένων HTML διορθωτών 13 διορθωτές ελεύθερης χρήσης και 52 δοκιμαστικής χρήσης.

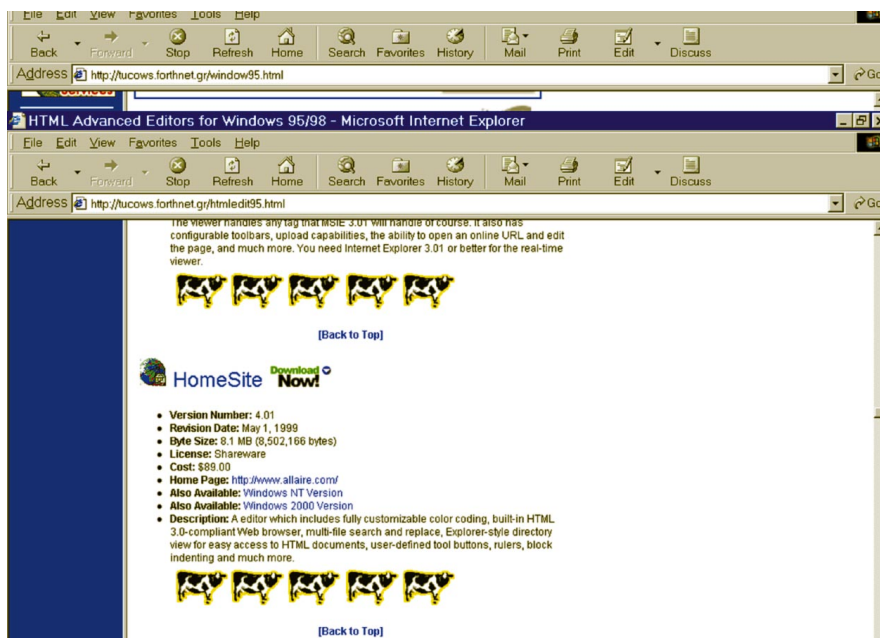

Λέξεις που πρέπει να θυμάσαι

Εργαλεία προγραμματισμού ελεύθερης χρήσης, εργαλεία προγραμματισμού δοκιμαστικής χρήσης, εργαλεία προγραμματισμού επαγγελματικής χρήσης, εργαλεία προγραμματισμού σπουδαστικής χρήσης, καθρέφτης, διορθωτής, εργαλεία HTML.

Με τις επιλογές αυτές εμφανίζεται η ιστοσελίδα του σχήματος 3.38 η οποία περιέχει τα προγράμματα - διορθωτές που μπορούν να μεταφερθούν με αρκετά πληροφοριακά στοιχεία, όπως το μέγεθός τους, το αν προσφέρονται δωρεάν (*freeware*) ή είναι διαθέσιμοι για περιορισμένο χρονικό διάστημα (*shareware*), η τιμή τους κτλ.

Από την σελίδα αυτή, δίνεται η δυνατότητα μεταφοράς στο δίσκο του υπολογιστή μας οποιουδήποτε προγράμματος της λίστας, π.χ. του *HomeSite*. Τις περισσότερες φορές το λογισμικό μεταφέρεται σε συμπιεσμένη μορφή και αποθηκεύεται σε φάκελο που προσδιορίζεται από το χρήστη. Η τελική εγκατάσταση στον υπολογιστή γίνεται μέσω κάποιου αρχείου εκκίνησης, π.χ. του *Homesite_401_eval*. Το αρχείο αυτό φροντίζει για την αποσυμπίεση και την εγκατάσταση του λογισμικού που μεταφέρθηκε.

Σχήμα 3.38: Οι Προηγμένοι Διορθωτές της βιβλιοθήκης *tucows* για τα Windows 95/98.

Κύρια βήματα εγκατάστασης:

1. Καλέστε το φυλλομετρητή.
2. Πηγαίνετε στη διεύθυνση *tucows* π.χ <http://www.tucows.com>.
3. Επιλέξτε το περιβάλλον (π.χ. *Windows 98*, *Windows NT*, *Unix* κτλ.).
4. Επιλέξτε την κατηγορία του προγράμματος (π.χ. *HTML Editor* κτλ.).
5. Βεβαιωθείτε από την περιγραφή του για το λογισμικό που θέλετε να μεταφέρετε.
6. Επιλέξτε το λογισμικό (π.χ. *HomeSite* κτλ.).
7. Ονομάστε τον φακέλο του τοπικού δίσκου στον οποίο θα αρχειοθετηθεί το λογισμικό.
8. Αν η εγκατάσταση δεν προχωρήσει αυτόματα, ενεργοποιήστε το αρχείο εκκίνησης (π.χ. *Homesite_401_eval*) για την αποσυμπίεση και την εγκατάστασή του.

Ανακεφαλαίωση

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάστηκαν αναλυτικά όλες οι έννοιες που σχετίζονται με την υπηρεσία *www* του Διαδικτύου. Δόθηκε η περιγραφή του Παγκόσμιου Ιστού και έγινε εισαγωγή στους φυλλομετρητές. Επίσης, παρουσιάστηκε ο τρόπος οργάνωσης και γενικότερα διαχείρισης των διευθύνσεων *www* του Διαδικτύου. Τέλος, δόθηκε ο τρόπος συγγραφής ιστοσελίδων με τη χρήση οπτικών εργαλείων με αναφορά στο *Front Page Express*, καθώς και η διαδικασία απόκτησης λογισμικού από το Διαδίκτυο.

Ερωτήσεις

1. Εγκαταστήστε ένα φυλλομετρητή στον υπολογιστή σας.
2. Ρυθμίστε ένα φυλλομετρητή, έτσι ώστε ο χώρος που θα διατίθεται για την προσωρινή αποθήκευση των ιστοσελίδων τις οποίες επισκέπτεστε να μην υπερβαίνει τα 120 MB, να χρησιμοποιούνται διαφορετικά χρώματα για την εμφάνιση των σελίδων αυτών, ο δε χρωματισμός των συνδέσμων που επισκέπτεστε να γίνεται κίτρινος.
3. Ρυθμίστε έτσι το φυλλομετρητή σας, ώστε οι διευθύνσεις των ιστοσελίδων που επισκέπτεστε να παραμένουν για 5 ημέρες, η *home page* να είναι αυτή του σχολείου σας ή, αν δεν έχετε στο σχολείο σας, να είναι αυτή του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.
4. Χρησιμοποιώντας μηχανές αναζήτησης βρείτε πληροφορίες για τον τελευταίο τύπου επεξεργαστή προσωπικού υπολογιστή που κυκλοφορεί.
5. Επισκεφτείτε ελληνικές μηχανές αναζήτησης και χρησιμοποιήστε τις προκειμένου να βρείτε πληροφορίες για το ηλεκτρονικό εμπόριο στη χώρα μας. Ελληνικές μηχανές αναζήτησης θα βρείτε στη διεύθυνση www.ntua.gr.
6. Επισκεφτείτε ελληνικές μηχανές αναζήτησης και χρησιμοποιήστε τις, προκειμένου να βρείτε πληροφορίες για τους τελευταίους τύπους ηλεκτρονικών συσκευών συγκεκριμένων μοντέλων.
7. Χρησιμοποιώντας μηχανές αναζήτησης, συγκεντρώστε τις *URL* των αντιπροσωπειών βίντεο, ενισχυτών, υπολογιστών, τηλεοράσεων κτλ. Οργανώστε τις διευθύνσεις κατά κατηγορία.
8. Με τη χρήση του *Front Page Express* δημιουργήστε μια πρώτη παρουσίαση για το σχολείο σας.
9. Μεταφέρετε από τη βιβλιοθήκη προγραμμάτων *Tucouws* έναν *HTML* διορθωτή (*HTML editor*).

